

HET BOEK VAN DE
PROFEET MALEACHI

H. Rossier

HET BOEK VAN
DE PROFEET
MALEACHI

Het boek van de profeet Maleachi

-

Auteur: H. Rossier
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2006
Tweede editie: 2024

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid
opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult
naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal'.*

Maleachi 4:2

Inhoud

Inleiding	8
Strekking van de profetie	8
Vergelijking met onze tijd	9
Toestand van het priesterschap	12
Gods liefde voor zijn volk	12
Onverschilligheid voor Gods liefde	13
Jakob liefgehad	15
Ezau gehaat	16
Gods naam veracht	17
Onreine offeraars	20
Geen schijn, maar waarheid	22
Vloek over de joodse priesters	23
De ijver van de levieten beloond	25
Levi als type van Christus	27
Oordeel over het schuldige volk	30
Eén God en Vader van allen	30
Ontwijding en trouweloosheid	31
Onverschilligheid bij de christenheid	34
Karaktertrekken van het protestantisme	35
De komst van Christus aangekondigd	36

Christus en de tempel	38
De tempel in het herstelde Israël.	40
Waken en wachten	41
Oordeel en loutering	42
Doel van de reiniging	43
De vreze des Heren	45
God eist terugkeer tot Hem	47
God beloont een blijmoedige gever.	49
Opstand tegen God	52
De komst van Christus	54
Kenmerk van getrouwen.	54
Zekerheid van het geloof	55
Verwachting	57
De Heer let op ons	59
Een bijzondere schat voor God.	60
Onderscheid tussen de dienstknechten van God en de goddelozen	62
De Zon van de gerechtigheid zal opgaan	64
Oordelen en genade	64
Aankondiging van de komst van Elia	66

Inleiding

Strekking van de profetie

Maleachi is de laatste van de profeten die na de terugkeer uit de ballingschap naar Juda gezonden wordt. Haggai en Zacharia profeteren tijdens de gebeurtenissen die in het boek Ezra worden beschreven. Maleachi profeteert later want hij maakt melding van gebeurtenissen die overeenkomen met die in Nehemia 13. Er is echter alle aanleiding om te denken dat zijn profetie na deze periode is uitgesproken. Hoe dan ook, de strekking ervan gaat oneindig veel verder dan deze min of meer beperkte kring. Want Maleachi beschrijft de toestand van het volk zoals die ten dele nog bestaat in de dagen van Johannes de dooper, de laatste profeet van het oude verbond. De Heer Jezus, de aan Israël beloofde Messias, zal weldra optreden. Er vinden veel belangrijke gebeurtenissen plaats gedurende de vier en een halve eeuw die verlopen tussen Nehemia, de laatste geschiedschrijver van het oude testament¹, en het optreden van Christus. Maleachi maakt in zijn profetie geen enkele toespeling op de gebeurtenissen van dat tijdperk, terwijl Zacharia, evenals Daniël, ze zeer duidelijk vermelden. Maleachi heeft namelijk alleen oog voor de zedelijke toestand van het volk, dat geroepen is om de Messias te ontvangen. Ook beschrijft hij de oordelen die over het

---

1 Noot van de schrijver: Het boek Esther is van vroegere datum dan het boek Nehemia.

volk zullen komen, als hun afgestompt geweten niet wakker geschud wordt. Tegelijkertijd ziet hij dat een waar overblijfsel de komst van de Heer verwacht. Zoals men in de laatste drie profeten kan zien, heeft God Juda uit de Babylonische ballingschap doen terugkeren om de regering van Christus te kunnen vestigen als het volk Hem aanneemt. Maar als het volk zijn ongelooft opvoert door zijn koning te verwerpen, dan zullen Gods plannen, om aan alle volken een wonderbaar heil aan te bieden, uitgevoerd worden.

Maleachi spreekt profetisch niet van het rijk van Alexander, of van de heldentijd van de Makkabeeën en ook niet van de verovering door de Romeinen. Hij geeft een heel sombere schildering van de zedelijke toestand van het volk. En hij laat tegen deze donkere achtergrond duidelijk het bestaan van een klein overblijfsel naar voren komen, dat door de beproeving voorbereid is om de komst van de Verlosser te begroeten.

Vergelijking met onze tijd

Dit alles is van groot belang en onze aandacht ten volle waard omdat het gaat om de toekomst van Israël en om de komst van Christus. Maar, zoals we straks zullen zien, heeft het boek van Maleachi voor ons bovendien nog een directe en belangrijke strekking wanneer wij het toepassen op de tegenwoordige toestand van de christenheid in relatie tot de tweede komst van de Heer voor zijn gemeente. We willen niet beweren dat Maleachi op enigerlei wijze op dit onderwerp zinspeelt. Want het hele tijdperk van de gemeente en de geschiedenis van de christenheid worden bewaard voor het nieuwe testament en

voor zijn profeten, terwijl het oude testament daarover volkomen zwijgt. We moeten echter niet vergeten, dat Israëls geschiedenis voor de christen een lering bevat waaraan hij zich niet onttrekken kan zonder zijn schuld te vermeerderen. De dingen die het volk zijn overkomen, zijn gebeurd als *een voorbeeld* en zijn geschreven *'tot waarschuwing voor ons, op wie de einden van de eeuwen zijn gekomen'* (1 Kor. 10:11). Van het begin tot het eind zullen we in deze beschouwing dus nagaan: enerzijds de toestand van Israël in betrekking tot de eerste komst van Christus, en aan de andere kant die van de christenheid in verband met zijn komst in de lucht om de gelovigen tot Zich te nemen. Dit onderwerp zal ons te meer treffen omdat het zo beperkt is. In tegenstelling met andere profeten spreekt Maleachi ons met geen enkel woord over de verwerping van Christus en over zijn verzoenend lijden. Hij kondigt *zijn komst* aan, maar wie zal die verdragen, als de Messias geen volk vindt dat bereid is om Hem te ontvangen? De overgeblevenen van Juda zijn al op deze ontvangst voorbereid. De genade van God heeft deze stam uit Babel doen terugkeren. Zij zouden het ware overblijfsel geweest zijn, indien hun hart veranderd was. Johannes de dooper roept hen op dringende wijze daartoe op door de doop van bekering. Het grootste deel van het volk is, onder leiding van zijn oversten, doof voor deze roepstem van de grootste van zijn profeten.

Maar enkelen hebben naar hem geluisterd en nemen de Messias aan wanneer Hij in hun midden komt. Zij worden de kern waaraan later het profetische Israël verbonden zal worden. Na de opstanding van de Heiland vormen deze discipelen de kern van de gemeente. Die is Gods getuige in de tijd tussen de komst van de Messias op aarde voor het joodse volk, en zijn verschijning in heerlijkheid om

de heerschappij over Israël en de wereld in handen te nemen. Maar dat verhindert in het geheel niet dat zij, die als joodse discipelen de Messias aangenomen hebben, de eerste schakel zijn waaraan de getrouwen van het joodse overblijfsel van de eindtijd zullen worden gehecht. De eerste vraag die zich aan ons voordoet is dus deze: In welke zedelijke toestand bevindt zich het uit Babel teruggekeerde volk om de eerste komst van Christus te verwachten? En hoe is de geestelijke toestand van de christenheid nu, om zijn tweede komst voor zijn gemeente te verwachten?

Toestand van het priesterdom

Hoofdstuk 1:1 – 2:9

Gods liefde voor zijn volk

‘Een last, het woord van de HEERE tot Israël, door de dienst van Maleachi’ (vs. 1). Hoewel Maleachi profeteert te midden van de zwakke overgeblevenen van Juda en Benjamin die uit de gevangenschap teruggekeerd zijn, omvat hij in zijn gedachten het hele volk Israël. Hij verschilt hierin van Zacharia, die alleen Juda en Jeruzalem op het oog heeft. De zedelijke toestand die Maleachi beschrijft, betreft dus die van het volk als één geheel. Het onontkoombare oordeel zal algemeen zijn. Zo omvat ook de eerste komst van de Messias in wezen het hele volk (Luk. 1:54, 2:10, 25 en 32). *‘Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad? Was Ezau niet de broer van Jakob? Spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat’* (vs. 2). *‘Ik heb u liefgehad’*; wat een ontroerend woord. Met dit woord begint God. Zijn liefde is het uitgangspunt van al zijn betrekkingen tot de mens, van al zijn wegen met zijn volk. Van eeuwigheid af is de bron van blijdschap van de Wijsheid bij de mensenkinderen (Spr. 8:31). Heeft God, wat Israël aangaat, niet van het begin af aan dit volk zijn liefde bewezen? Allereerst door zijn

uitverkiezing in genade: *'Ik heb Jakob liefgehad'*. Daarna heeft de Heer Israël uit Egypte verlost, op arendsvleugelen gedragen om het volk tot Zich te brengen. Hij heeft het door middel van de wolk geleid in de woestijn, om het ten slotte in te voeren in het beloofde land. En toen zijn oordelen, het bewijs van zijn onfeilbare gerechtigheid en heiligheid, op het ontrouwe volk hadden moeten neerkomen, heeft Gods liefde dit volk ten slotte hersteld en in zijn land doen terugkeren. Kan Israël ook maar een ogenblik twijfelen aan de liefde die Hij op zoveel manieren heeft betoond? Ook nu nog spreekt God ditzelfde woord. De christenheid snelt haar einde tegemoet, maar desondanks kan zij nog dagelijks horen: *'Ik heb u liefgehad, zegt de Here'*. Is het kruis van Christus niet het onweersprekelijk bewijs van die liefde?

Onverschilligheid voor Gods liefde

Dit woord moet weerklank vinden in het hart van het volk, bewogen door zo'n onverdiende genade. Maar hoor nu wat het antwoordt: *'Waar in hebt U ons liefgehad?'* Kan men zo'n ongevoeligheid begrijpen? Na gedurende 60 jaar de bittere ondervinding te hebben opgedaan van de gevolgen van zijn ontrouw, heeft het volk op hetzelfde ogenblik dat de Heer zijn wegen met hen weer in onverdiende genade hervat, de vermetelheid om te zeggen: *'Waar in hebt U ons liefgehad?'* Zij kennen de God waar zij mee te maken hebben niet en ze kennen zichzelf nog minder. Zij weten niet dat God nooit verandert. Zijn oordelen veranderen niet en Zijn liefde is even onveranderlijk als Zijn gerechtigheid. Zó is de eerste karaktertrek van dit volk.

Is de toestand van de christenheid anders? God heeft de mensheid de laatste tijd getroffen door oorlogen, aardbevingen, overstromingen en hongersnoden zoals die sinds mensenheugenis nog nooit voorgekomen zijn. Zij die belijden in God te geloven, hebben in plaats van zich te bekeren gezegd: Waar is Zijn liefde? Toch hebben de vroegere en de tegenwoordige oordelen van God, hoewel ze aantonen hoezeer Hij een afschuw heeft van het kwaad, ten doel zielen tot Hem te trekken. Zij bewijzen dat Hij Zich, ondanks hun zonden, met hen bezighoudt en hun welzijn op het oog heeft. Zijn liefde tot de mensen is niet veranderd, want zij is eens en voor altijd bevestigd op het kruis van Christus. Maar door zijn oordelen wil Hij de gewetens bereiken en de ogen richten op het enige middel tot behoud, zoals eens die van de Israëlieten op de koperen slang. Er is ongetwijfeld een rechtvaardig Godsbestuur in deze wereld en dat moet de mens leren verstaan. Hij moet dat ondervinden zodat hij zijn enige toevlucht leert ontdekken in de onveranderlijke liefde van God.

In plaats daarvan zoeken de zondaars in Zijn rechtvaardige oordelen aanleiding om het wezen van Hem die hen roept in twijfel te trekken. Niets ontroert het hart van de mens meer. Hij vindt niet dat hij alleen maar het oordeel verdient. En in plaats van een beroep op de genade te doen, zegt hij als de boze slaaf: *'ik wist van u dat u een hard mens bent, die maait waar u niet hebt gezaaid en inzamelt vanwaar u niet hebt uitgestrooid'* (Matth. 25:24). *'Waarin hebt U ons liefgehad?'* Evenals dit het geval is met Israël, is de eerste karaktertrek van de belijdende christenheid dus: onverschilligheid voor de liefde van God en bovendien: onwetendheid betreffende het wezen van God en van het eigen karakter.

Jakob liefgehad

Op de onbeschaamde vraag: ‘*Waarin hebt U ons liefgehad?*’ antwoordt de Heer door de afkomst van het volk in herinnering te brengen: ‘*Was Ezau niet de broer van Jakob? Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat*’ (vs. 2). Waarop is de verkiezing van Jakob dan gegrond? Wat bepaalt de keuze van de Heer, als Hij zegt: ‘*De meerdere zal de mindere dienen?*’ (Gen. 25:23). Geen van de beide broers heeft op dat ogenblik iets goeds of iets kwaads gedaan. Het verschil tussen hen ligt in het vaste voornemen, de vrije keus van God, naar de verkiezing van de genade (Rom. 9). En waarom zegt Hij *nu*: ‘*Ik heb Jakob liefgehad?*’ Is er iets in het gedrag van Jakob geweest dat hem voor God beminnelijk maakt? Het karakter van Jakob heeft voor ons zeker niets aantrekkelijks; hoeveel minder dan *voor God!* Heeft er ooit een mens geleefd van wie het geloof zó vermengd is met bedrog? Hebben Jakobs *daden* misschien de liefde van God aangetrokken, in weerwil van zijn karakter? Volstrekt niet. Weinig van de aartsvaders hebben een leven gehad dat zó arm is aan goede werken. Maleachi laat zien wat de werken zijn van zijn nakomelingen. Vanwaar dan toch die liefde van de Heer voor zo’n ellendig man, voor zo’n ellendig volk? Die liefde komt voort uit de behoefte van het hart van God om Zich bekend te maken, om aan zondaars te laten zien wie Hij is. Israël is er bij gebaat geweest dat God Zichzelf heeft willen openbaren, d.w.z. Zijn wezen en Zijn hart, aan ellendige schepselen zoals wij!

Ezau gehaat

Maar de Here voegt er aan toe: *'Ezau heb Ik gehaat'*. Is er soms onrechtvaardigheid of partijdigheid bij God omdat Hij Ezau gehaat heeft? Op geen enkele manier. De vrije keuze van de soevereine God is geen haat. In Genesis vinden we die keus: *'de meerdere zal de mindere dienen'*, maar we vinden er niet Gods haat tegen Ezau. God spreekt in dat boek geen oordeel over hem uit. We moeten helemaal bij Maleachi komen, het laatste profetische boek van het oude testament, om het te vernemen. Dat komt omdat de haat van God ten opzichte van Ezau het gevolg is van het gedrag van Ezau. De Heer heeft hem en zijn nageslacht duizenden jaren gegeven om door zijn werken te tonen of hij waard is door God geliefd te worden. Maar Edom heeft bij elke gelegenheid bewezen de gezworen vijand van God en van zijn volk te zijn. En hij heeft tenslotte de maat van zijn ongerechtigheden vol gemaakt door zijn gedrag tegenover Jeruzalem en zijn broeders ten tijde van hun rampspoed (Obadja :10-14). God stelt hem dan ook op grond van zijn werken als het voorbeeld van een oordeel zonder genade. Want volgens Maleachi is Edom *'het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is'* (hst. 1:4). Volgens de profeet Obadja zal Edom *'voor eeuwig uitgeroeid worden'*; *'er zal geen ontkomene zijn voor het huis van Ezau'* (Obadja :10 en 18). Na deze twee beginselen te hebben vastgesteld; aan de ene kant Zijn liefde en Zijn verkiezing uit genade, en aan de andere kant Zijn gerechtigheid en heiligheid, die het kwaad niet ongestraft kunnen laten, gaat God over tot de toestand waarin het volk, dat Hij heeft liefgehad, op dat ogenblik verkeert. Heeft Israël zich zoveel liefde waardig betoond, of heeft het verdiend onder het oordeel te vallen? Dat zullen we in het

volgende gedeelte zien, in hoofdstuk 1 vanaf vers 6 en in hoofdstuk 2. Vergeleken met Edom is het enige onderscheid ten gunste van Israël, dat er uit dit volk naar de verkiezing uit genade een overblijfsel zal zijn. Dit overblijfsel zal een voorbeeld worden van de wijze waarop God Zijn afschuw van de zonde weet te verenigen met Zijn liefde voor de zondaar. We weten dat het kruis van Christus de enige plaats is waar de gerechtigheid van God geopenbaard wordt, door de zondaar te rechtvaardigen in plaats van hem te veroordelen.

Gods naam veracht

In hoofdstuk 1:6 t/m 2:9 wordt de toestand van het priesterschap beschreven. In hoofdstuk 2:10-17 die van het volk. De priester is tegelijk de middelaar tussen God en het volk, en de vertegenwoordiger van het volk voor God. Hier zien we hem echter meer in het karakter van degene die de eredienst voor God uitvoert.

Als het volk opmerkzaam naar de stem van de Heer geluisterd had, zou het in zijn geheel een *'een koninkrijk van priesters en een heilig volk'* geweest zijn (Ex. 19:6). Maar wanneer het aan de voet van de Sinaï aan zijn eigen verantwoordelijkheid overgelaten wordt, heeft Israël al door zijn eerste daad, het maken van het gouden kalf, alle recht verloren om deze dienst te vervullen. Na vele blijken van Zijn geduld met het volk, om te zien of het door zijn gedrag de verloren voorrechten niet kan herwinnen, heeft God een nieuw, algemeen priesterschap verwekt door Zijn *gemeente* af te zonderen. Heeft deze laatste zich het haar toevertrouwde priesterschap waardig getoond? De geschiedenis van de belijdende christenheid geeft op deze vraag een

ontkennend antwoord, hoewel zij voorgeeft met God in betrekking te staan wat de eredienst betreft. Zij heeft het woord *eredienst* in de mond, maar de betekenis en de strekking ervan volkomen vergeten. Zelfs de gelovigen in haar midden geven blijk van zo'n onwetendheid. Zonder twijfel zijn zij in Gods ogen allen werkelijk priesters, maar zij vervullen hun dienst niet meer. Israël is dus niet het enige voorbeeld van onwetendheid betreffende het huldebetoon dat God met recht van Zijn volk verwacht. *'Een zoon eert zijn vader en een slaaf zijn heer. Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de HEERE van de legermachten tegen u, priesters die Mijn Naam verachten'* (hst. 1:6).

Hoewel de familierelatie, waarvan dit vers ons spreekt, in die tijd hoe langer hoe zwakker is geworden, zoals ook in onze dagen van toenemend verval, wordt toch nog altijd aangenomen dat de zoon zijn vader eert en de slaaf zijn heer vreest. God is zowel Vader als Heer, maar de priesters verachten Zijn naam. Zij zeggen echter: *'Waardoor maken verachten wij Uw Naam?'* God geeft hun ten antwoord: *'Doordat u onrein brood op Mijn altaar brengt. En u zegt: Waardoor maken wij U onrein? Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk'* (vs. 7). Hun vraag verradt de onwetendheid waarover we hebben gesproken; hun onkunde betreffende het wezen van God, van wat Hem toekomt en van de schuldigheid van hun eigen daden. Laten we deze woorden toepassen op wat er gebeurt in de belijdende christenheid, die voorwendt eer aan God te bewijzen, te naderen tot de tafel van de Here en deel te nemen aan de herdenking van het offer van Christus. Wat brengt zij daar? Reinheid of onreinheid? Zijn het met zonden beladen of van hun ongerechtigheden gereinigde heiligen die zich daar voor God stellen? En dan zegt men: Waarmee

hebben wij uw naam veracht, waarmee U ontheiligd? Hebben wij er verkeerd aangedaan? Hebben wij onze godsdienstplichten niet stipt vervuld? *‘Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk’*, antwoordt de Heer. Dat wil niet zeggen dat zij deze woorden op hun lippen hebben, maar dat zij opgesloten liggen in hun daden. Die bewijzen immers hoe gering zij de Heer en zijn tafel achten als zij zeggen: *‘En als u een blind dier ten offer brengt: Dat is niet erg! En als u een kreupel of ziek dier ten offer brengt: Dat is niet erg! Bied het maar eens aan uw landvoogd aan. Zou hij u goedgezind zijn of u ter wille zijn? Dit zegt de HEERE van de legermachten’* (vs. 8). Wat geeft de godsdienstige mens van alle tijden aan God, wat doet hij voor Hem? Hij doet in het openbaar daden, die hem geacht maken in de ogen van anderen. Het farizeïsme, joods of christelijk, heeft geen andere beweegredenen. Zijn werken van liefdadigheid doen de mensen over hem spreken. Maar wat kan hij in het verborgen anders offeren aan een God die hij niet kent, dan *‘een kreupel of ziek dier’* ?

‘Wat moeten wij dan doen om aangenaam te zijn voor God?’ zullen diezelfde mensen uitroepen. Ziehier: *‘Nu dan, tracht toch het aangezicht van God gunstig te stemmen, dat Hij ons genadig zal zijn. Dit gebeurt door uw hand: zou Hij u ter wille zijn? zegt de HEERE van de legermachten’* (vs. 9). Bekeer u, verlaat uw wegen en smeeek God op grond van Zijn *genade*. Dat is uw enige uitweg, het enige middel voor u om Gods gunst te winnen. U *kunt geen* goede werken doen, uw gedrag bewijst het. De beste in uw ogen zijn voor God slechts dode werken waarvan uw geweten gereinigd moet worden (Hebr. 9:14).

Onreine offeraars

‘Was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet’ (vs. 10)². We vinden hier een ander zedelijk karakter van het ontaarde priesterschap: het eigenbelang waardoor de mens zich laat leiden in de dienst van God. Hij kan niet anders omdat hij God niet kent. Daarom spreekt God het meest volledige oordeel uit over deze belijdenis zonder leven en verklaart dat er niet de minste geestelijke band is met Hem: *‘Ik heb geen welgevallen in u, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet. Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenvolken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenvolken, zegt de HEERE van de legermachten’* (vs. 11). De profeet verklaart hier, dat God Zich tot de volken zal wenden. Dit heeft is inderdaad gebeurd. De Heer geeft Zijn volk over aan het oordeel en het evangelie is aan de heidenen verkondigd. Een grote menigte van hen heeft zich bekeerd om de levende en waarachtige God te dienen en hun hoop op Christus te stellen. Dit woord van de profeet kan rechtstreeks toegepast worden op de zegen van de heidenen door het christelijke geloof. Maar het gaat veel verder: de Geest voert onze gedachten naar een nu nog toekomstige tijd, waarin door de volken een rein offer aan de God van Israël zal worden aangeboden. Dit feit, waarvan de

---

2 Noot van de vertaler: Het eerste deel van dit vers luidt uit het Frans vertaald: ‘Wie van u zelfs zou de deuren sluiten? en gij zoudt het vuur op mijn altaar niet ontsteken voor niets’, waarbij in een voetnoot i.p.v. voor niets: ‘tevergeefs’ wordt gegeven.

profetie van het oude testament overal spreekt, zal pas plaats hebben na de voltrekking van het eindoordeel over het opstandige volk en over zijn verdrukkers. Dan zal een ontelbare schare uit de heidenen voor de troon staan en voor het Lam (Openb. 7). En in iedere plaats, niet alleen in de tempel te Jeruzalem, zal reukwerk ontstoken worden in de grote naam des Heren.

‘Maar u ontheiligt hem, wanneer u zegt: De tafel van de Heere, die is onrein, en wat zij oplevert, haar voedsel, is verachtelijk. Verder zegt u: Zie, wat een vermoeienis!’ (vs. 12, 13). God ziet wat er diep in het hart van de priesters in Israël leeft. De belijdende christenen geven hetzelfde beeld te zien. De blijdschap van Gods tegenwoordigheid, de gemeenschap met Hem en de waardering van het offer van Christus, zijn hun onbekend en brengen slechts één woord op hun lippen: Wat een moeite, wat een last! Kunnen zij het geluk begrijpen dat de gelovigen vinden in de gemeenschap met de Vader en de Zoon? Kunnen zij hun vreugde vinden in het Woord, waarin de Heilige Geest alleen het inzicht geeft? *‘Maar u zou het kunnen wegblazen’*³. De openbaring van God en van Christus is voor de mens als hinderlijk stof, waarvan hij zich probeert te ontdoen. Zijn hart en geweten blijven gevoelloos en onbewogen omdat hij God niet kent. De wereld vindt dat vermaak en plezier te verkiezen zijn boven de echte eredienst. Kan de Heer dan offeranden aannemen die onder zulke omstandigheden aangeboden worden? Zelfs bij wat men *‘een gelofte’* noemt, d.w.z. een vrijwillige dienst, offeren zij *‘wat geschonden is’*. De schijn van ijver is hun genoeg (vs. 14).

---

3 Noot van de vertaler: De NBG en verschillende Engelse vertalingen hebben hier: ‘gij haalt er de neus voor op’. De Elberf. Bibel: ‘gij begint er over te blazen’, d.w.z.-gij veracht hem, d.i. dus de tafel des Heren.

Geen schijn, maar waarheid

Als wij nu nog eens de karaktertrekken van het gedegeneerde priesterschap in dit hoofdstuk samenvatten, dan vinden we er: volkomen onwetendheid omtrent de liefde van God, onbekendheid met zijn heiligheid en het gemis van de vreze van God. Wat onrein is, brengt men naar zijn tafel; waardeloze gaven worden voor de schijn aangeboden; eigenbelang bepaalt de handelingen, niets wordt belangeloos voor de dienst voor de Heer gedaan. Dit gebrek aan echtheid in het godsdienstig leven bewerkt vermoeidheid en afkeer van de Goddelijke dingen. Moge God ons bewaren voor deze geest en deze neigingen. Ons natuurlijk hart is geneigd zich door zulke dingen te laten meeslepen! God vraagt van ons geen *schijn*, maar *waarheid* in ons binnenste, daden in overeenstemming met onze woorden en woorden in overeenstemming met de toestand van onze ziel. Gelukkig hij, van wie de Heer Jezus zeggen kan: ‘*Zie, waarlijk een Israëliet in wie geen bedrog is!*’ Hoofdstuk 2:1-9 behoort eigenlijk nog bij het voorgaande. Het geeft, evenmin als hoofdstuk 1, een volledige beschrijving van de eindafval, maar schildert het zedelijk karakter van het priesterschap, aan eigen verantwoordelijkheid overgelaten. Op die manier zijn we in staat een blik te werpen in het hart van de godsdienstige mens, om te leren hoe wij zelf kunnen vermijden wat hem kenmerkt. De gelovige moet daarvoor alleen het eerste woord van de profeet voor de aandacht te houden: ‘*Ik heb u liefgehad*’. De kennis van de liefde van Christus zal ons tot bescherming zijn. Laten we steeds aan deze bron komen drinken, want we hebben geen ander middel om een getrouw getuigenis af te leggen. De Heer zegt niet tot Filadelfia: Zij zullen bekennen dat *gij* Mij hebt liefgehad, maar zij

zullen bekennen ‘*dat Ik u heb liefgehad*’ (Openb. 3:9). Wanneer wij aan Jezus’ borst rusten, voelen wij het kloppen van zijn liefdevol hart. Daar leren we die liefde kennen en zullen haar niet zoeken in de toch altijd onvolmaakte wijze waarop wij onze dienst verrichten.

Vloek over de joodse priesters

‘Nu dan, tot u komt dit gebod, priesters! Als u niet luistert en als u het niet ter harte neemt om Mijn naam eer te geven, zegt de HEERE van de legermachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen vervloeken. Ja, Ik heb ze al vervloekt, want u neemt het niet ter harte. Zie, Ik ga uw nageslacht bestraffen: Ik zal mest op uw gezicht strooien, de mest van uw feesten, en daarmee zal men u wegdragen’ (vs. 1-3). De mensen die door hun voorrechten het dichtst bij God staan, worden het strengst geoordeeld. De priesters beroemen zich op die voorrechten, maar hebben God vergeten. Hij is voor hen een onbelangrijke persoon geworden. Waarvoor zijn zij anders bestemd dan om Zijn naam te verheerlijken? Als zij dit nalaten zal God hun zegeningen en hun voorrechten in vloek veranderen. Deze bedreiging is in de dagen van de profeet Maleachi al werkelijkheid geworden. *‘Dan zult u weten dat Ik dit gebod tot u gezonden heb, opdat mijn verbond met Levi blijven zou, zegt de HEERE van de legermachten’* (vs.4). Hier vinden we een opzettelijke verwisseling van priesters en levieten, die dikwijls voorkomt in het Oude Testament. Het eigenlijke priesterschap heeft al gefaald aan de voet van de Sinai als Aäron, de hogepriester, het volk heeft losgelaten door het gouden kalf te maken (Ex.32:25). Het priesterschap faalt opnieuw als Nadab en Abihu, de zonen van Aäron, vreemd vuur voor de Here brengen en daarom verteerd worden (Lev.

10:1). Het faalt nogmaals als Eli, uit het geslacht van Ithamar, zijn zonen meer eer geeft dan God. God belooft dan dat een trouwe priester zal opstaan (1 Sam. 2:29 en 35). Dan wordt Zadok, uit het geslacht van Eleazar, verwekt en van die tijd af bekleed dit geslacht de eerste plaats in het priesterschap (1 Kron. 6:50-53; 24:1-6). Maar aan het eind van Nehemia zien we wat er van deze familie geworden is. Zij hebben het priesterschap ontwijdt (Neh. 13:29). Ook lezen we in Maleachi 2:8: *'U echter, u bent afgeweken van de weg: velen hebt u door uw onderwijs in de wet doen struikelen. U hebt het verbond met Levi tenietgedaan'*. Dit heeft echter het vaste voornemen van de Heer, om in de toekomst uit dit geslacht een getrouw priesterschap in stand te houden, niet teniet gedaan. Het zal zelfs beter dan Zadok onder het koningschap van David, *'voor het aangezicht van zijn gezalfde wandelen'*. Maar het gevolg van de toen aanwezige ontrouw van het priesterschap is, dat de Heer vasthoudt aan Zijn verbond met Levi. De vloek die uitgesproken wordt over de joodse priesters, zal ook komen over de christelijke belijdenis. Zinspelend op Ex. 19:6, schrijft de apostel Petrus aan de gelovigen: *'U bent een heilig priesterschap; u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie'* (1 Petr. 2:5 en 9). Wat haar belijdenis betreft, is de christenheid ontrouw geworden en zij zal niet kunnen blijven bestaan. Gods raadsbesluiten zijn echter onberouwelijk en zullen ondanks alles dezelfde blijven. Al valt het geheel onder het oordeel, en al moet God wanneer Hij de boze dienstknechten straft, zeggen: *'dan zal de heer van die slaaf komen op een dag dat hij het niet verwacht en op een uur dat hij het niet weet, en hij zal hem in tweeën hakken en zijn lot bij dat van de huichelaars stellen; daar zal het geweest zijn en het*

tandengeknars' (Matth. 24:50,51). Toch blijft het niet minder waar, dat *'Zijn verbond met Levi zal bestaan!'*

De ijver van de levieten beloond

De zonen van Levi hebben bij twee gedenkwaardige voorvallen blijk gegeven van hun ijver voor God. Na de oprichting van het gouden kalf en de zonde van Aäron, staat Mozes bij de ingang van het kamp en zegt: *'Wie bij de HEERE hoort, moet bij mij komen. Toen verzamelden al de Levieten zich bij hem. Hij zei tegen hen: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Ieder moet zijn zwaard aan zijn heup doen, het kamp van poort tot poort door gaan, en ieder moet zijn broeder doden, ieder zijn vriend en ieder zijn naaste. De Levieten deden overeenkomstig het woord van Mozes en er vielen op die dag van het volk ongeveer drieduizend man. Toen zei Mozes: U moet zich vandaag aan de HEERE wijden, ja, ieder moet zich tegen zijn zoon en tegen zijn broeder keren, opdat Hij vandaag Zijn zegen over u zal geven'* (Ex. 32:26-29). De ijver van de Levieten voor de Heer is hun wijding, in tegenstelling met de officiële wijding van de priesters (Ex. 29). Die ijver hebben zij voor de tweede keer getoond als Israël ontucht pleegt met de dochters van Moab en Baäl-Peor vereert. Pinehas, de zoon van Eleazar, heeft in zijn ijver voor de Heer de schuldigen doorstoken. Deze gebeurtenis vormt het onderwerp van dit vers: *'Mijn verbond met hem was: het leven en de vrede'* (vs. 5). Dit is inderdaad wat de Here tot Mozes heeft gezegd: *'Pinehas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, heeft mijn grimmigheid over de Israëlieten afgewend, doordat hij zich in hun midden met ijver voor Mij heeft ingezet, zodat Ik de Israëlieten niet in Mijn na-ijver vernietigd heb. Zeg daarom: Zie, Ik geef hem Mijn*

verbond van vrede: hij, en zijn nageslacht na hem, zullen het verbond van het eeuwige priesterschap hebben, omdat hij zich voor zijn God heeft ingezet en verzoening voor de Israëlieten heeft' gedaan' (Num. 25:11-13). Op grond van Pinehas' trouw blijft het eeuwige priesterschap in het geslacht van Eleazar, van wie deze Leviet een zoon is.

Dit zal werkelijk plaats hebben aan het eind van de tijden. In Ezechiël 48:11 zien we dat tijdens de duizendjarige regering van Christus de priesters nakomelingen zullen zijn van Zadok, van wie de zonen de dragers van het priesterambt zijn geworden onder de regering van David: *'het heilige hefoffer'* zo wordt gezegd, *'zal bestemd zijn voor de priester die geheiligd zijn uit de zonen van Zadok, die hun taak ten behoeve van Mij vervuld hebben, die niet afgedwaald zijn, toen de Israëlieten afdwaalden, zoals de andere Levieten afgedwaald zijn'*.

We hebben hier opnieuw een voorbeeld van de opzettelijke verwisseling van priesters en levieten, waar we al eerder op gewezen hebben, want het waren de priesters die *'het verbond met Levi tenietgedaan'* hadden (vs. 8).

'Mijn verbond met hem was: het leven en de vrede. Die gaf Ik hem, tot vrees voor Mij, en hij Vreesde Mij en in de tegenwoordigheid van Mijn naam was hij verschrikt. Betrouwbaar onderwijs in de wet was in zijn mond, geen ongerechtigheid werd op zijn lippen gevonden. In vrede en oprechtheid wandelde hij met Mij en velen bekeerde hij van ongerechtigheid. Voorzeker, de lippen van een priester moeten kennis bewaren, uit zijn mond zoekt men onderwijs in de wet zoeken, want hij is een gezant van de HEERE van de legermachten' (vs. 5-7). Levi heeft vijf karaktertrekken:

1. Wat zijn *hart* betreft, vreest hij de Heer; hij verschilt van deze heiligschennende priesters, van wie God zegt: ‘*Waarvoor verachten wij Uw Naam?*’ (hst. 1:6);
2. aangaande zijn *woorden*: betrouwbaar onderwijs in de wet is in zijn mond en ongerechtigheid wordt op zijn lippen niet gevonden;
3. wat zijn wandel betreft: die is in oprechtheid en vrede met de Heer;
4. wat zijn *bediening* aangaat: hij heeft velen van ongerechtigheid teruggebracht;
5. betreffende zijn *zending*: hij is de gezant van God.

Levi als type van Christus

Het Woord beschouwt hier de zwakke dienst van de Levieten in het licht van de dienst van de zoon van Eleazar. Het waardeert die dienst naar zijn oorsprong, zoals het ook de onze beschouwt in het licht van de dienst van Christus. Dit hele gedeelte spreekt ons inderdaad van *Hem* en geeft ons een bewonderenswaardig beeld van zijn werkzaamheid als mens. Op aarde is de Heer Jezus geen priester. Hij is het pas geworden op grond van zijn opstanding uit de doden (Ps. 110). Maar zijn hele loopbaan op aarde is in overeenstemming met die van de getrouwe Leviet. Hij is de volmaakte dienstknecht van de Heer en van de gevallen mens. God heeft Hem dan ook een onveranderlijk priesterschap toevertrouwd. Hij kan voortaan in de

hemel zijn voor het aangezicht van God ten behoeve van de mensen omdat Hij op aarde geweest is bij de mensen *voor God*.

Een gedeelte in Deuteronomium stelt ons Levi opnieuw als een type van Christus voor: *‘Over Levi zei hij: Uw Tummim en Uw Urim zijn bij deze man, Uw gunsteling;....Zegen zijn vermogen, HEERE, en wees het werk van zijn handen goedgezind’* (Deut. 33:8-11).

In dit prachtige hoofdstuk hebben twee personen de voorrang boven alle andere: Jozef en Levi. Beiden worden gekenmerkt door hun *afzondering voor God*. De zegeningen komen over Jozef, omdat hij van zijn broeders is afgezonderd. Hij draagt het karakter van de Nazireeër, van een afzondering die *door God is ingesteld*. In deze positie is hij trouw geweest. Het welbehagen van God komt dan ook *‘op het hoofd van Jozef, ja, op de schedel van de gewijde onder zijn broers!’* (Deut. 33:16). Wat Levi betreft: zijn afzondering is *vrijwillig* en de vrucht van zijn trouw. Daarom: *‘Zegen zijn vermogen, HEERE, en wees het werk van zijn handen goedgezind’* Op het gebed van Mozes wordt hem het eeuwig priesterschap toegewezen: *‘de Urim en de Tummim’*, de kentekenen van het priesterschap waardoor men de Here raadpleegt (1 Sam. 28:6, 23:9; verg. Num. 27:21; Ezra 2:63; Neh. 7:65), *‘zijn bij deze man, Uw gunsteling’*. In de geschiedenis is deze belofte verwezenlijkt in het geslacht van Eleazar, de vader van Pinehas. Maar hier wordt Levi een persoon, *deze man* genoemd. Het gedrag van Levi (Pinehas) ligt, evenals dat van Christus, ten grondslag aan alle priesterschap.

‘U echter, u bent afgeweken van de weg: velen hebt u door uw onderwijs in de wet doen struikelen. U hebt het verbond met Levi tenietgedaan, zegt de HEERE van de legermachten. Daarom heb Ik ook u verachtelijk

gemaakt en onbeduidend voor heel het volk, want u neemt Mijn wegen niet in acht en ziet bij uw onderwijs in de wet de persoon aan' (vs. 8, 9). De profeet doelt hier op de priesters die het slechts in naam zijn en de schijn ophouden. In plaats van te wandelen in de wegen van de ware dienstknecht, die van het begin af hun voorbeeld had moeten zijn, hebben zij verderfelijke wegen gevolgd, hoewel ze zijn naam dragen. Daardoor hebben ze aan velen het voorbeeld gegeven de wet te verlaten. Zij passen haar ook verschillend toe, naar gelang het armen of aanzienlijken betreft. God zal hen dan ook voor de ogen van allen met verachting overladen.

Oordeel over het schuldige volk

Hoofdstuk 2:10 - 3:15

Eén God en Vader van allen

Het tweede deel van hoofdstuk 2 begint met een nieuw onderwerp. Het gaat hier nu niet meer over het priesterschap, maar over het volk. Vers 10 schijnt een algemene belijdenis te zijn: *'Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vaders te ontheiligen?'* Het is als een woord van berouw dat Juda in de mond wordt gelegd en dat later werkelijkheid zal worden, als het overblijfsel zijn zonde erkennen zal. Zoals de priesters het verbond van Levi tenietgedaan hebben (vs. 8), heeft ook het volk het verbond van hun vaders ontwijd. Zijn zij niet allen kinderen van één Vader, schepselen van één God? Hier is geen sprake van de betrekking met de Vader zoals deze door de Heer Jezus hier op aarde is geopenbaard. Deze is gegrond op Zijn werk aan het kruis en bekend gemaakt bij de opstanding van Christus (Joh. 20:17). Daaraan hebben alleen de gelóvigen deel die tot de gemeente behoren. In het oude testament wordt zij niet geopenbaard en zij zal ook nimmer toebehoren aan het joodse volk als zodanig. De betrekking waarvan dit vers spreekt,

geldt voor alle mensen, joden en heidenen, hoewel de gelovigen haar eveneens op heel bijzondere wijze bezitten. Daarom lezen we in Efeze 4:6 *‘Eén God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen’*. Over deze betrekking gaat het in Maleachi 2:10. Zij zijn broeders, door dezelfde God verwekt. Handelen broeders trouweloos ten opzichte van elkaar? Moet hun gemeenschappelijke afkomst geen gevoelens van liefde en wederzijdse welwillendheid in hun harten teweegbrengen? Het verwijt, dat in dit vers ligt opgesloten, komt overeen met dat wat de Heer in hoofdstuk 1:6 tot de priesters richt. *‘Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een heer ben, waar is de vrees voor Mij?’* Maar de Geest van God legt dit woord hier niet in de mond van de Heer, maar in de mond van hen die zich bewust zijn van de ellendige toestand waarin Israël verkeert.

Ontwijding en trouweloosheid

Helaas geeft dit 10e vers op dat ogenblik in het geheel niet de zedelijke toestand van het volk weer. Het is er nog niet toe gekomen haar zonden te belijden. Want in vers 11 wordt gezegd: *‘Juda handelt trouweloos en er wordt een gruweldaad begaan in Israël en in Jeruzalem. Want Juda ontheiligt het heilige van de HEERE, dat Hij liefheeft: hij is met de dochter van een vreemde god getrouwd’*. Twee dingen karakteriseren de zedelijke toestand van het volk: *ontwijding* en *trouweloosheid*. Deze beschuldiging doet ons denken aan het eind van het boek Nehemia. Ondanks alle vermaningen die Ezra tot het volk en de priesters gericht heeft, heeft het volk zich verbonden met afgodische vrouwen en de priesters hebben daarin het voorbeeld gegeven. De profet doelt op deze gebeurtenis uit de geschiedenis. Zoals Juda het verbond

ontheiligd heeft, heeft hij ook het heiligdom van de Heer ontwaard, dat hij met eigen hand had hersteld. En hij heeft de dochter van een vreemde god getrouwd (Neh. 13:23-31). Evenmin als zijn priesters, zijn de uit de ballingschap teruggekeerden van Juda afgodendienaars, maar verbinding met afgoderij is even verkeerd als afgodendienst. Zij is zoveel te verachtelijker omdat de afgoderij verbonden wordt met de dienst van de ware God.

Zo staat het ook met christenen die zich met de wereld verbinden. Of die wereld gekerstend is of niet, zij blijft altijd dezelfde wereld die de Heiland ter dood gebracht heeft. De samensmelting van gelovigen met de wereld kan niet blijven bestaan. Er zal een ogenblik komen waarop het echte goud gescheiden wordt van onedele metalen; het onkruid van de tarwe om verbrand te worden. Er wordt hier dan ook gezegd: *'Moge de HEERE eenieder die dat doet, uitroeien uit de tenten van Jakob'* (vs. 12). Ook hebben zij, waarschijnlijk als gevolg van hun schuldige betrekkingen met de afgodendienaars, trouweloos gehandeld ten opzichte van hun eigen vrouwen: *'In de tweede plaats doet u dit: het altaar van de HEERE bedekken met tranen, met geweent en gekerm, omdat Hij Zich niet langer tot het graanoffer wendt en dat in welgevallen uit uw hand aanneemt. Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie u trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw is van uw verbond is'* (vs. 13, 14). Zij hebben hun wettige vrouwen verstoten om afgodische vrouwen te huwen. Deze arme verlaten vrouwen bedekken het altaar van de Heer met tranen en kermen, terwijl hun mannen daar hun offers komen brengen. Zij schenden daarmee de Goddelijke instelling van het huwelijk. In het begin heeft God één vrouw voor Adam gemaakt. *'En heeft niet Eén hen gemaakt.'*

Toch had hij het overblijvende van de Geest. En waarom heeft die Ene aldus gedaan? Hij zocht een zaad Gods' (vs. 15) ⁴. Zelfs wanneer zij geschonden hebben wat God bij de schepping ingesteld heeft, bezit dit volk niettemin 'het overblijvende van de Geest'. Volgens Haggai 2:5 in de persoon van enkele getrouwen die zich, zoals we in hoofdstuk 3 zullen zien, nog in hun midden bevinden. Waarom heeft God het huwelijk tussen de eerste man en de eerste vrouw ingesteld? Omdat Hij 'een zaad Gods' zocht. Alleen op deze manier kan Hij een eigen volk bezitten en niet door een onheilige verbintenis, waarvan satan de aanstichter is.

De profeet voegt eraan toe: 'Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd. Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen van de eigen vrouw haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten' (vs. 15, 16). De priesters hebben hun klederen verontreinigd en het volk de hare met geweldpleging, door

---

4 Noot van de vertaler: We geven hier de vertaling van de Franse tekst in overeenstemming met de zienswijze van Dr. Rossier. De verschillende vertalingen die we erop nageslagen hebben: SV, NBG, Elberf. Bibel, Scof. Bible en Rev. Stand vers. luiden elk weer anders. We citeren in dit verband wat wijlen Dr. A. H. Edelkoort in zijn commentaar op Maleachi bij dit vers opmerkte: 'Dit vers is het moeilijkste uit deze profetie en een der duisterste uit het hele oude testament. Elke vertaling is dan ook niet meer dan een gissing. De SV ziet in 'de ene' Adam en neemt als onderwerp God. Het is alles even onzeker'. De lezer zal dus begrijpen waarom we van dit vers niet de SV konden geven, zij stemt niet overeen met de Franse tekst en daardoor ook niet met de beschouwing van de schrijver. De vert. NBG doet dit nog het minst! De HSV zegt: 'Heeft Hij er niet maar één gemaakt, hoewel Hij nog geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht' (herziening 2024).

zonder medelijden de heilige banden van het huwelijk te verbreken. Zo voegen zij bij hun geweld trouweloosheid.

Onverschilligheid bij de christenheid

Al de karaktertrekken die we zojuist hebben beschreven, zijn in geestelijke zin ook aanwezig bij de christenheid in onze dagen. De betrekkingen tussen kinderen van één Vader zijn verlaten. Alle door God gelegde banden zijn losgemaakt en verbinding met de wereld is normaal geworden. Afgoden hebben het hart ingenomen en bederf en geweld heersen overal. De christelijke wereld is onverschillig voor wat God van haar denkt en bekommert zich slechts om de mening van mensen. Zij vraagt: ‘Waarom?’ als God verklaart dat Hij niet tevreden over haar is en probeert om haar geweten te treffen. Zij verbindt het kwaad met de naam van de Heer alsof God dat goed kan vinden of dulden: *‘U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Hij is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?’* (vs. 17).

Vindt men, alles bij elkaar, blijdschap in dit hoofdstuk? Alles is daarin, zoals Jesaja het uitdrukt: *‘wonden en striemen en gapende wonden, niet uitgedrukt, niet verbonden’* (Jes. 1:6). Eén lichtpunt schijnt er echter in deze duisternis: *de trouw van de ware Levi*, als type van Christus. Hij beantwoordt aan al de wensen van Gods hart, en ondanks alles zal God Zijn plannen van liefde en genade volbrengen ten aanzien van hen, die Hij in zijn genade met Levi één maakt.

Karaktertrekken van het protestantisme

Het derde hoofdstuk zal ons laten zien wat God van de getrouwen verwacht en tevens de karaktertrekken tonen waardoor zij zich in de eindtijd zullen onderscheiden. We moeten hierbij bedenken dat de ontcomenen van Juda, die de tempel in Jeruzalem gebouwd hebben, niet in hun land teruggekeerd zijn als een *bekeerd* overblijfsel. Zij vormen een belijdend volk, uiterlijk aan de wet verbonden. Ze hebben de tempel weer opgebouwd, maar hun hart is door de gevangenschap in Babel helemaal niet veranderd. Tot hen worden de woorden gericht die we lezen in hoofdstuk 1:1 - 3:15, zoals we al gezien hebben. De eerste 5 verzen van hoofdstuk 3 bevatten een verdere uiteenzetting van de zedelijke toestand van het volk, die begonnen is in hoofdstuk 2:10. Het woordje 'u', dat 14 maal in dit hoofdstuk voorkomt, is slechts gericht tot het niet-gelovige volk, dat belijdt zich aan de wet te houden. Het reikt echter ver over de grenzen van Jeruzalem en Juda (zie hoofdstuk 1:1) en strekt zich over het hele volk uit (hst. 2:9). Toch is er in de verzen waarmee we nu bezig zijn, een duidelijk verschil met de twee vorige hoofdstukken op te merken. Deze zijn gericht tot het volk, gezien in zijn godsdienstige of maatschappelijke openbaring. Maar het derde hoofdstuk stelt van het begin af een waar overblijfsel in het licht. Dat is niet meer *Levi* alleen, die een type is van Christus (hst. 2:5, 6), maar de *Levieten* (hst. 3:3). Zij zijn in hun dienst verbonden met hun getrouw hoofd, zoals wij gelovigen het zijn met Christus. God zorgt voor een overblijfsel uit een volk dat geen zedelijke waarde heeft in zijn ogen, zonder kennis en zonder liefde voor Hem. Dit overblijfsel, deze gezamenlijke gelovigen, zal zijn vertrouwen stellen op de Heer en zijn komst verwachten.

Verscheidene malen heb ik al de overeenkomst laten zien tussen de door Maleachi beschreven toestand en die van de belijdende christenheid in onze dagen. Wanneer wij onze profetie vergelijken met de laatste drie brieven aan de gemeenten in Klein Azië (Openb. 3), zien we de dode en onreine toestand van Sardis en de lauwheid en zelfingenomenheid van Laodicea, Dat zijn allemaal karaktertrekken van het tegenwoordige ontaarde protestantisme, die als het ware een commentaar vormen op deze hoofdstukken van Maleachi. En zoals de profeet er op wijst dat God zijn dienst aan de zonen van Levi toevertrouwt, leert de Openbaring ons dat de Heer in Filadelfia voor Zich een getuigenis bewaart voor de dagen van de eindtijd. Totdat Hij komt om Zijn uitverkorenen tot Zich te nemen en met Zich in de heerlijkheid te brengen.

De komst van Christus aangekondigd

Deze grote waarheden zullen nog duidelijker uitkomen in de verdere beschouwing van Maleachi 3. Maar eerst kondigt de Heer dit volk een gebeurtenis aan die van het allergrootste belang is, namelijk *de komst van Christus*: *'Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die HEERE Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten'* (vs. 1). Als de profeet zegt: *'de HEERE Die u aan het zoeken bent'* betekent dit niet dat er in het hart van het volk als zodanig iets levends voor God is. Israël, en Juda in het bijzonder, verwachten de komst van de Messias zoals we in de evangeliën zien. Het volk denkt dat deze Messias, zoon van David, alle dingen zal herstellen. En dat Hij Zijn volk van het juk van de

volken bevrijden zal om Zijn eigen koninkrijk in Israël op te richten. Het volk verwacht deze beloofde koning met ongeduld om verlost te worden uit de dienstbaarheid van de volken en hersteld te worden in zijn heerlijke voorrechten. Daarom wordt Hij genoemd: *'de HEERE Die u aan het zoeken bent'* en *'de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt'*. Want Hij zal het volk inleiden in de toekomstige zegeningen, krachtens zijn verbond met Israël. Men kan heel goed een toekomstig geluk verwachten zonder zich rekenschap te geven van de werkelijke betrekking waarin men tot God staat. Onlangs heb ik een ongelovige nog horen beweren dat er een regering van vrede op aarde komen zal, dat de oorlog afgeschaft zal worden en de mensen hier beneden gelukkig zullen zijn. Door alle tijden heen heeft men dit gedacht. In de heidense oudheid worden deze dingen al aan het Romeinse volk verkondigd door 'één van hun eigen profeten'. Zij die het geloven of wensen, kunnen daarom toch een verhard geweten hebben wat betreft hun zondige toestand en het feit dat zij voor een rechtvaardig en heilig God zullen moeten verschijnen. De profeet voorspelt hier, dat de komst van de Here door de voorloper aangekondigd zal worden: *'Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal'*, Dat vindt plaats als Johannes de dooper onder het volk optreedt. In Mattheüs 11:9 zei de Heer Jezus tot de scharen: *'Maar wat bent u gaan zien? Een profeet? Ja, zeg Ik u, zelfs meer dan een profeet. Deze is het van wie geschreven staat: Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg voor U heen zal bereiden.'* *'Plotseling zal naar Zijn tempel komen die HEERE Die u aan het zoeken bent'*. Deze woorden maken geen scheiding tussen de komst van de Here tot Zijn tempel en het ogenblik waarop Johannes verschijnt om die komst aan te kondigen. Maar vóórdát dit grote feit werkelijk plaats kan vinden,

moet het volk de doop van de bekering ontvangen, het enige middel om voor de Messias de weg te bereiden.

Christus en de tempel

De geschiedenis van Israël leert ons, dat als Salomo de bouw van de tempel voltooid heeft de Heer Zijn intrek daarin neemt om te midden van Zijn volk te wonen. Als het volk trouw geweest zou zijn, zou God deze woonplaats niet verlaten hebben. Maar Israël en zijn koningen hebben de Heer verloochend en hebben allerlei gruweldaden begaan. Daarom komen de oordelen over het volk. Het koningschap is verdwenen en het volk wordt in ballingschap weggevoerd. De profeet Ezechiël (hst. 10 en 11) ziet met verdriet dat de troon van Jahweh de tempel in Jeruzalem heeft verlaten. Het huis van de Heer blijft leeg en wordt tenslotte verwoest onder Nebukadnezar, de koning van Babel.

In het boek Ezra zien we dat de in hun land teruggekeerde overgeblevenen van Juda de tempel herbouwen op bevel van Kores, maar de Heer keert er niet in terug. Opnieuw wordt dit huis geplunderd en verwoest en later, ongeveer in de tijd van de komst van de Heer Jezus, door Herodes herbouwd. Op dat ogenblik bereidt Johannes de doper het volk voor om de Heer in Zijn tempel te ontvangen.

Het evangelie van Johannes stelt ons in het tweede hoofdstuk *de eerste daad* van de Heer voor als Hij naar Jeruzalem opgaat. Hij gaat de tempel binnen, verdrijft de verkopers en wisselaars en zegt: *‘Maakt niet het huis van mijn Vader tot een huis van koophandel’*. Maar

wanneer Hij zo optreedt, voorziet Hij zijn verwerping al. Want in werkelijkheid is *Hij alleen* de tempel van God te midden van een volk dat Hem niet wil. *'Breekt dit tempelhuis af,* zegt Hij *'en in drie dagen zal Ik het oprichten'*. Hij spreekt hier van de tempel van Zijn lichaam (Joh. 2:13-21). Daarna komt het ogenblik dat de Heer Jezus uitgaat en de tempel in Jeruzalem verlaat om er niet weer binnen te gaan. Hij zegt: *'er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken'* (Matth. 24:1,2). Daarna wordt de Heer gekruisigd. Is dan alles afgelopen? Nee! God wekt Hem op en zet Hem aan Zijn rechterhand vanwaar Hij de Heilige Geest zendt. Die bouwt een nieuwe tempel, niet van stenen en goud, maar een geestelijke tempel bestaande uit levende stenen. Een gebouw waarin God woont door middel van Zijn Geest. Dit huis, dat opgebouwd is om in reinheid en heiligheid hier beneden stand te houden, wordt bedorven zoals alles wat toevertrouwd is aan de verantwoordelijkheid van de mens. Het wordt een groot huis, verontreinigd door de vaten tot oneer. Net als voor de tempel in Jeruzalem, is ook voor dit huis het ogenblik nabij dat de Heer het helemaal zal moeten verwerpen. Vóór deze definitieve verwerping zal God echter te midden van de vervallen christenheid een gelovig overblijfsel vormen, dat deel zal uitmaken van het geestelijke huis dat Hij bij Zijn komst in de hemel zal opnemen. Dat zal dan de tempel zijn waarin Hij tot in alle eeuwigheid wonen zal en waarvan gezegd wordt: *'Zie, de tabernakel van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen'* (Openb. 21:3).

De tempel in het herstelde Israël

Dit is de geschiedenis van de hemelse tempel. Maar ook de aardse tempel heeft een toekomst want ook die zal worden herbouwd en de Heer zal erin wonen op de aarde. De laatste hoofdstukken van de profeet Ezechiël (40-44) spreken ons van deze toekomstige tempel. Eerst zal echter de tempel van de antichrist, opgericht door de tegen God opstandige mens, geheel vernietigd worden. Daarna zal de Heer Zijn tempel herbouwen en *'plotseling zal naar Zijn tempel komen die HEERE Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond'* (Mal. 3:1). De profeet Ezechiël illustreert dit met de woorden: *'En de heerlijkheid van de HEERE kwam het huis binnen...de heerlijkheid van de HEERE had het huis vervuld... en Hij zei tegen mij: Mensenkind, dit is de plaats van Mijn troon en de plaats van mijn voetzolen, waar Ik voor eeuwig wonen zal onder de Israëlieten'* (Ezech. 43:1-7).

De profeet Haggai spreekt ook over deze toekomstige tempel: *'Zij zullen komen naar het verlangen van alle heidenvolken en Ik zal dit huis vullen met heerlijkheid, zegt de HEERE van de legermachten'* (Haggai 2:8). Op dat tijdstip doelt Maleachi als hij zegt: *'Plotseling zal naar Zijn tempel komen die HEERE... Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten'*. Deze komst van de Heer naar Zijn tempel zal niet meer in genade zijn, zoals de eerste, maar in heerlijkheid. Zij zal plaats hebben na de oordelen. Evenals de eerste komst zal zij worden aangekondigd door een voorloper, die zal vallen onder de slagen van de antichrist. Als Johannes de doper aangenomen was, zou hij de Elia geweest zijn die komen moest (Matth. 11:14; 17:10-12). Maar hij wordt verworpen, en de Heer zal opnieuw Elia zenden volgens

Maleachi 4:5: ‘Zie, Ik zend u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt’. We wachten met de verklaring van dit vers tot later.

Waken en wachten

Wij gelovigen, die in de bedeling van de genade leven, hoeven niet meer te wachten op een bode die ons de tweede komst van Christus zal aankondigen zoals Johannes de dooper dat bij Zijn eerste komst heeft gedaan. Onze boodschapper is sinds lang gekomen in de persoon van de Heilige Geest, neergedaald op de dag van het pinksterfeest. Hij leert ons ook de spoedige komst van de Heer te verwachten, een komst in genade, om ons in te voeren in de heerlijkheid waarvan het *hemelse* Jeruzalem het middelpunt zal zijn. Ja, Hij zal spoedig komen. Hij wil dat wij Hem ieder ogenblik verwachten, niet als een dief in de nacht, maar als de blinkende Morgenster. Zijn komst kan nog vertraagd worden, maar we moeten haar *heden* verwachten. Hij rekent daarbij op onze gehechtheid aan Zijn persoon. Zo is het ook voor Israël in de tijd van Maleachi. De profeet wil het volk waakzaam houden, want het moet begrijpen dat de komst van de Verlosser nabij is. Meer dan vier eeuwen verlopen er tussen deze profetie en de komst van de Heiland en Zijn voorloper. Maar de Heer wil dat de getrouwen Hem verwachten. Heeft het volk Hem verwacht? Eeuwen vol gebeurtenissen zijn verlopen tussen de profetie van Maleachi en de eerste komst van Christus. Toen Hij is verschenen, is Juda deze profetie vergeten, maar enkele eenvoudige getrouwen verwachten Hem, zoals we dat aan het eind van ons hoofdstuk en in het begin van het Lukas evangelie zien.

Oordeel en loutering

Alleen gelovigen kunnen de komst van de Heer met blijdschap tegemoet zien. Ongelovigen zullen die altijd vergeten, of ontkennen dat Hij weldra komen zal. Is dat verwonderlijk? Voor de wereld betekent de komst van de Heer in heerlijkheid het oordeel. Dat zien we in het volgende vers: *‘Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten. Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers’* (vs. 2). Kan het volk zich daarover verheugen? Helaas, als de Heer voor de tweede keer naar Zijn tempel zal komen, zal Hij zonder genade de afvallige natie oordelen en *‘wie zal de dag van Zijn komst verdragen?’* De vestiging van Christus’ heerschappij zal gegrond worden op het oordeel van hen, die de Messias verworpen hebben.

De profeet voegt eraan toe: *‘Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt. Hij zal de zonen de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid’* (vs. 3).

We vinden hier niet meer, zoals in het vorige vers, het oordeel over het ontrouwe volk. We zien hier de manier waarop de Heer Zich een volk ten eigendom zal bereiden, een volk dat Hij zal kunnen erkennen. Tot dit doel zal Hij Zich van het oordeel bedienen, rustig en bedachtzaam te werk gaan: *‘Hij zal zitten’*. Hij zal de houding aannemen van een man die het zilver reinigt en zuivert. Hij zal door middel van het vuur het edele metaal van de onzuivere bestanddelen scheiden, het goede van het kwade. Zo zullen de wegen van God zijn

met het overblijfsel, dat Hij uit de grote verdrukking bijeenvergaderen zal (Zie Ps. 66:10-12). Dit overblijfsel zal door de smeltoven moeten om gereinigd en van zijn banden bevrijd te worden. Maar het zal daarbij, evenals vroeger de vrienden van Daniël, ondersteund worden door de tegenwoordigheid van de Engel van de Heer.

Doel van de reiniging

Het joodse overblijfsel in de eindtijd zal veel verschillen van het christelijke overblijfsel in onze dagen. Voor ons zal Christus *in genade* komen, voor hen *in heerlijkheid*. Deze komst in heerlijkheid kenmerkt het einde van het oude testament, terwijl het nieuwe eindigt met Zijn komst in genade. Christus komt tot hen in oordeel, tot ons in vrede en barmhartigheid. En toch gebruikt de Heer de smeltkroes ook voor het overblijfsel uit de christenheid. Als Hij Zich met Zijn gemeente bezighoudt, gebeurt dat om haar te heiligen, *'haar reinigend door de wassing met water door het woord'* (Ef. 5:26). Hij werkt aan de zielen en in de gewetens van de gelovigen om hen gescheiden te houden van de wereld, die het oordeel tegemoet snelt. Hij wenst een heilig volk te bezitten, bekwaam om Hem te dienen en te verwachten. Een volk dat Hij Zich kan voorstellen als Zijn gemeente, verheerlijkt, zonder vlek of rimpel, heilig en onberispelijk. De smeltkroes wordt ons ook voorgesteld in 1 Petrus 1:7: *'opdat de beproefdheid van uw geloof, veel kostbaarder dan die van goud, dat vergankelijk is en door vuur beproefd wordt, blijkt te zijn tot lof en heerlijkheid en eer bij de openbaring van Jezus Christus'*. We hebben gewezen op het feit dat de beschrijving van de toestand van het volk en van het priesterschap in hoofdstuk 2 niets bemoedigends toont. Maar in hoofdstuk 3 zegt de profeet:

‘Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en als zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid’. De Levieten zijn voor God het ware overblijfsel. Is dit niet opmerkelijk? In hoofdstuk 2 wordt Levi alleen genoemd als type van Christus, de ware knecht. Met Levi is het verbond van leven en vrede gesloten. Maar hier wordt gezegd dat de Levieten gelouterd moeten worden om in dit verbond te kunnen ingaan. Zo zal het ook zijn met het overblijfsel van Israël in de laatste dagen. Omdat zij in betrekking staan met Christus zullen zij aangenaam zijn voor God, maar niet zonder dat het oordeel hen van te voren gereinigt heeft. *‘Dan zal het graanoffer van Juda en van Jeruzalem voor de HEERE aangenaam zijn, zoals in de dagen van oude tijden af, zoals in vroegere jaren’* (vs. 4). Op grond van hun aanneming als metgezellen van de Messias, zullen de betrekkingen van Juda en Jeruzalem tot God weer hersteld kunnen worden om Hem te vereren.

Het is goed deze waarheid telkens voor onze aandacht te houden. Zoals de toestand in onze dagen is, heeft een ware eredienst van weinig getrouwen waarde voor God. Want zij is een beeld van de algemene aanbidding die Hem gebracht zal worden. Ze is als het ware de voorloper daarvan. Dit mag voor ons een bemoediging zijn. Zeker, we zouden Hem op veel machtiger wijze ere moeten toebrengen. Maar de aanbidding en de lof die uit een waarachtig hart tot de Heer opstijgen, worden door God even graag aangenomen als in de dagen dat de gemeente één hart en één ziel was. Hij aanvaardt deze aanbidding zoals de lofzang, die de hele gemeente Hem zal toezingen, wanneer zij eens rondom Christus vergaderd zal zijn in de heerlijkheid. Hoe kan het anders? Hijzelf immers heft de lofzang aan in het midden van de gemeente (Ps. 22:23). Nadat hij over de

Levieten heeft gesproken, richt de profeet zich opnieuw tot het volk: *‘Ik zal naar u toe komen voor het oordeel. Ik zal een snelle Getuige zijn tegen de tovenaars, tegen de overspelers, tegen hen die valse eden afleggen en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE van de legermachten’* (vs. 5).

De vreze des Heren

Het is van belang om nog eens te herhalen, dat in dit hele hoofdstuk de woorden ‘*gij*’ of ‘*u*’ gericht worden tot het ontrouwe volk en niet tot het gelovig overblijfsel. We leggen hierop zo de nadruk omdat deze opmerking de sleutel is van Zacharia 14:5: *‘Dan zult u vluchten’* is een vers dat gewoonlijk wordt toegepast op het overblijfsel. In Maleachi 3:4 wordt gezegd dat Gods Geest Zich heeft beziggehouden met de gevolgen van de getrouwheid van de Levieten voor Juda en Jeruzalem. Daarna toont deze Geest ons in het 5e vers de gevolgen van de ontrouw van het volk. Deze ontrouw is niet meer de afgoderij van vroeger, maar kan in een paar woorden weergegeven worden: het verachten van God en van de naaste. Hetzelfde stelt Zacharia ons voor als de kenmerken van de zedelijke toestand van het volk in de laatste dagen (hst. 5:4; 8:17). Uiterlijk lijkt alles in orde. De tovenaars worden nog genoemd, maar de afgoden zijn er tenminste niet meer. Doch het hart van het volk is even verdorven als in de dagen dat de afgodendienst in Israël overheerst. Het is dan ook precies vanwege de toestand van het hart van het volk, dat Gods oordelen moeten komen. Dit is het karakter van elke belijdenis die niet met geloof gepaard gaat. God vat deze toestand samen in de woorden: *‘die Mij*

niet vrezen'. Het begin, de eerste stap op de weg van de wijsheid, ontbreekt hen en in vers 16 zullen we zien dat de ware gelovigen juist door deze vreze Gods gekenmerkt worden. Wat is dat eigenlijk: de Here vrezen? Vrees is het gevoel van een mindere tegenover een meerdere. God vrezen is: zijn *soevereiniteit* erkennen, zijn volstrekte *rechten* op ons als schepselen, evenals *het gezag van Zijn Woord*. Zo is het ook met onze betrekking tot Christus, voor zover wij zijn slaven zijn. Wij die door Hem gekocht zijn en voor wie Hij de losprijs heeft betaald. Vrees houdt tevens *gehoorzaamheid* in, die wij schuldig zijn aan het gezag, aan Zijn bevelen en geboden, en aan de *dienst* die wij te doen hebben. Door te gehoorzamen probeert de dienstknecht Zijn heer, aan wie hij alles te danken heeft, te *behagen*. Een slaaf vreest zijn meester, een onderdaan de overheid, een vrouw haar man, een zoon zijn vader. Zij allen zijn vertegenwoordigers van een gezag dat God hun heeft toevertrouwd. We spreken nu niet van de liefde, die bij deze verschillende verhoudingen ook een rol speelt. We willen zeggen dat de vreze Gods de grondslag moet zijn van ons gedrag en onze hele wandel op aarde moet bepalen. Daarom legt Petrus in zijn eerste brief, waarin over de christelijke wandel gesproken wordt, voortdurend de nadruk op de vreze Gods. Ik ken God als mijn Vader, ik nader tot Hem vol kinderlijk vertrouwen, maar zonder de eerbied uit het oog te verliezen die ik Hem schuldig ben. Ik erken zijn rechten op mij als God, als mijn Schepper, Heer en Meester, en mijn enige gedachte zal zijn Hem te dienen, niet bevend als een vernederde slaaf onder het harde juk, maar in het volle genot van mijn betrekking tot Hem als zoon. Als er bij de mens geen vreze Gods is, is er *niets*, geen enkele band tussen de ziel en Hem (Ps. 36:2-5). Dit is wat ontbreekt aan een godsdienstige belijdenis zonder leven. De natuurlijke mens,

zelfs al draagt hij de naam van Christus, heeft steeds zijn eigen wil tot gids. Die wil is vijandig tegenover de wil van God, kan zich daaraan niet onderwerpen (Rom. 8:7). Daartegenover sluit het feit dat men een christen is geworden, van het begin af de onderwerping van het geloof aan de wil van God in. *‘Wat moet ik doen, Heer?’*, zegt Saulus op de weg naar Damaskus (Hand. 22:10). De eigen wil wordt gebroken en geoordeeld, die van God aanvaard als het enige middel tot behoud. *‘Naar Zijn wil heeft Hij ons voortgebracht door het woord van de waarheid, opdat wij in zekere zin een eersteling van zijn schepselen zouden zijn’* (Jak. 1:18).

God eist terugkeer tot Hem

‘Want Ik, de HEERE, ben niet veranderd, ú, kinderen van Jakob, bent daarom niet omgekomen’ (vs. 6). Het hart van de mens mag dan God verwerpen, Hem verachten, maar God verandert niet. Hij doet beloften aan Jakob en Hij zal ze houden, koste wat kost, want Hij is een trouwe God. Hij kan Zijn eeuwige goedheid niet verloochenen.

Maar Hij is ook een rechtvaardige God die het kwaad niet dulden kan. De bozen moeten dus verteerd worden en alleen zijn genade houdt het zwaard van het oordeel nog tegen. Ik wil u bewijzen, zegt de Heer, u, die mijn naam niet vreest en vallen zult onder de slagen van mijn toorn, dat Ik mijn beloften niet heb laten varen. Het bewijs daarvan is, dat Ik u nog niet heb verteerd. Ik heb nog geduld met u, opdat u zich van het kwade zult afkeren, want mijn lankmoedigheid is tot uw heil. *‘Sinds de dagen van uw vaders bent u afgeweken van Mijn verordeningen, en hebt u ze niet in acht genomen’* (vs. 7). Ik oefen geduld opdat u zult terugkeren. Zult u niet naar Mij horen?

‘Keer terug naar Mij, en Ik zal naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten’. Van Mijn kant is er niets veranderd; wat zult u van uw kant doen?

We vinden in dit vers de eerste oproep van de profeet Zacharia terug: *‘Keer terug naar Mij, spreekt de HEERE van de legermachten, dan zal Ik naar u terugkeren’* (Zach. 1:3). Het is hier echter nog dringender omdat Maleachi er dat andere woord eraan vooraf laat gaan: *‘Ik heb u liefgehad’* (Mal. 1:2). Dat woord is geschikt om het opstandige hart van Israël te treffen. Bij deze laatste poging om het verharde hart van de mens te bereiken, wenst God hem te overtuigen van wat er in *Zijn* hart aanwezig is, nog vóórdát Hij hem zijn verantwoordelijkheid laat zien. *‘Want zo lief heeft God de wereld gehad’*. Dat is het evangelie, en nog meer dan Zacharia roert Maleachi, de laatste profeet, het in zeker opzicht aan. Wat antwoordt het volk op deze roepstem? *‘Maar u zegt: In welk opzicht moeten wij terugkeren?’* Brengen wij geen offers? Nemen we de sabbat niet in acht en de voorgeschreven feesten? Komen we niet geregeld in de tempel? Is de Heer niet heel hard om nog andere dingen van ons te eisen? Waarin zijn we tekort geschoten, dat God bij ons op bekering aandringt? Dit is de taal van de oudste zoon in de gelijkenis van de verloren zoon: Hebt u mij niet tekort gedaan door me zelfs geen bokje te geven om met mijn vrienden vrolijk te zijn. Inderdaad, de gedachte aan bekering komt niet op in het hart van de naamchristen, tot welke stroming hij ook behoort. Wat heb ik niet gedaan, dat ik moest doen: Ben ik niet gedoopt? Heb ik niet aan mijn doopbelofte voldaan? Gedraag ik me als een heiden die de afgoden dient? Ga ik niet naar de kerk? Vervul ik mijn godsdienstige plichten niet? Geef ik geen geld? Men behandelt God als een gelijke. U spreekt van bekering? Die heb ik helemaal niet nodig. Zo’n onverschilligheid

is een belediging voor God. Het hart van zo iemand is, ondanks alle uiterlijk vertoon, ongevoelig gebleven en zijn geweten eveneens. Het joodse volk heeft het wel bewezen toen de Heer 420 jaar later naar Zijn tempel is gekomen. In dezelfde godsdienstige gezindheid, die hier in Maleachi beschreven wordt, werpen de Joden de Messias buiten de poort en kruisigen Hem. Wat zouden de mensen nu doen?

God beloont een blijmoedige gever

‘Zou een mens God beroven? Werkelijk, u berooft Mij! En dan zegt u: Waarvan beroven wij U? Van de tienden en het hefoffer! U bent door de vloek getroffen, omdat u Mij berooft, als volk in zijn geheel’ (vs. 8, 9).

Gewetenloosheid is een andere trek die hen allemaal kenmerkt. Daarom stelt God hen op de proef, of liever, Hij nodigt hen uit Hem te beproeven. *‘Breng al de tienden naar het voorraadhuis, zodat er voedsel in Mijn huis is. Beproof Mij toch hierin zegt de HEERE van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn’* (vs. 10). Uw tienden zullen u honderdvoudig teruggegeven worden. Dat is in de tijd van Nehemia gebeurd (Neh. 13:10-14). Voor een ogenblik hebben de oversten van het volk geluisterd. De Levieten, die aan alles gebrek hebben, hebben weer vertrouwen gekregen. Maar dat heeft niet lang geduurd. Tijdens de rondgang van de Heer Jezus op aarde is het toch anders, zou men kunnen zeggen. De farizeeën betalen de tienden van dille en komijn, en geven dus meer dan de wet voorschrijft. Zeker, maar de Heer zegt tegen hen: *‘u laat het gewichtigste van de wet na: het oordeel en de barmhartigheid*

en de trouw. Deze dingen nu zou men moeten doen en de andere niet nalaten' (Matth. 23:23). Meer nog, met het stipt vervullen van hun godsdienstige verplichtingen hebben zij geen ander doel dan de aandacht van de mensen te trekken, zonder dat zij rekening houden met Hem die de toestand van hun hart ziet en oordeelt.

Het volk wenst de proef op de som, die de Heer voorstelt, niet te nemen want het volk heeft niet het minste vertrouwen in God. Is het vandaag de dag, onder de bedeling van de genade, anders? Doen de mensen afstand van wat zij bezitten met het oog op zegeningen in de toekomst? Ze zijn bang om in armoede te vallen als ze aalmoezen gaven naar de gedachten van God.

Moeten wij gelovigen, niet erkennen dat wij wellicht deze gevoelens van de wereld delen als het er om gaat mild te geven ten behoeve van de arbeiders van de Heer, zoals het volk vroeger te voorzien had in de behoeften van de Levieten? Ik spreek hier niet van offers die wij menen te moeten brengen voor andere dingen, maar over onze mildheid ten opzichte van dienstknechten van de Heer, die we zien werken in Zijn dienst. Wanneer God alleen kan zien wat wij geven, geven wij *voor Hem* dan alles wat wij behoren te geven?

Dit komt al pijnlijk aan de oppervlakte in het begin van de gemeente, in het geval van Ananias en Saffira. Ik spreek nu niet over het feit dat zij tegen de Heilige Geest hebben gelogen. Dat is een zonde tot de dood waardoor deze gelovigen onder het oordeel van God zijn gekomen. Maar ik wil zeggen dat zij, door een deel van hun bezit achter te houden, hun gebrek aan vertrouwen laten zien in een God, die hun honderdvoudig teruggegeven heeft wat zij voor Hem en de zijnen hebben gedaan. Hoezeer moeten ook wij nog leren meer

vertrouwen te stellen in de belofte van God: *‘of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten’*.

Veel beproevingen waarmee de gelovigen verzocht worden, hebben misschien hun oorzaak in dit gebrek aan vertrouwen op God. De ‘kaalvreter’ wordt niet met straf bedreigd in ons voordeel, omdat we niet begrepen hebben dat al wat God ons schenkt ons voor Zijn dienst wordt toevertrouwd. Laten wij dit woord dus allereerst op onszelf toepassen vóór we anderen oordelen. God alleen weegt de beweegredenen van ons doen. De arme weduwe heeft meer dan een tiende in de schatkist van de tempel geworpen. Zij offert voor het huis van God alles wat zij voor haar levensbehoeften nodig heeft. De trouwe slaven, aan wie de talenten zijn toevertrouwd, hebben die helemaal voor hun Meester besteed. Alle vruchten van Davids overwinningen zijn naar het huis van de Heer gegaan. Hij heeft daarvan niets voor zichzelf gehouden.

De wereld beroemt zich op haar werken van liefdadigheid die de solidariteit van de mensheid als één grote familie moeten bewijzen. We willen het maar aan God overlaten om te onderscheiden wat er bij deze vrijgevigheid *voor Hem* gedaan is. Ieder ander motief is waardeloos in Zijn ogen want de tienden moeten *‘naar het voorraadhuis’* worden gebracht, *‘zodat er voedsel in Mijn huis is’*. Wat ons gelovigen betreft, laten we toch volkomen vertrouwen hebben in een God die een beloner is. Laten we mild voor Hem beschikbaar stellen wat in werkelijkheid Hem toebehoort. Daarin ligt voor onszelf geen verdienste, maar toch kunnen we er van verzekerd zijn dat overvloedige zegen altijd met de toewijding van onze harten aan Hem gepaard zal gaan: *‘De wijnstok op het veld bij u zal niet zonder*

vrucht blijven, zegt de HEERE van de legermachten. Alle heidenvolken zullen u gelukkig prijzen, want u zult een aangenaam zijn, zegt de HEERE van de legermachten' (vs. 11, 12).

Opstand tegen God

Het ongeloof van het volk, haar onverschilligheid en haar gebrek aan vertrouwen op God, brengen haar er ten slotte toe iets te beweren dat nog verschrikkelijker is dan al het voorafgaande: *'Uw woorden tegen Mij waren te hard, zegt de HEERE. Maar u zegt: Wat hebben wij onder elkaar tegen U gesproken? U zegt: God dienen is nutteloos! Wat voor nut heeft het dat wij onze taak ten behoeve van Hem vervullen en dat wij in het zwart gaan voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten? Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig; niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij'* (vs. 13-15). In zekere zin heeft het volk onder Nehemia gehoorzaamd in de kwestie van de tienden (Neh. 13:10-14). En toch is het nog arm en onder het juk van vreemde overheersers. In plaats van tot zichzelf te keren, *staan zij echter tegen God op*. Zo eindigt de zedelijke geschiedenis van Israël, evenals die van de wereld. Zij ziet dat hoogmoed tot succes voert en dat de bozen tot rijkdom en eer komen. Zij is niet alleen afgunstig op de goddelozen, maar vindt daarin een aanleiding om God te verloochenen en Hem te lasteren (Ps. 73).

Voordat we met een nieuw onderwerp beginnen, willen we nog even de zedelijke toestand van het volk en van het priesterschap in het kort samenvatten. De kenmerken daarvan liggen opgesloten in de

verschillende vragen die in deze hoofdstukken voorkomen. Het zijn er negen. Zij wijzen op een *schuldige onwetendheid* ten aanzien van:

1. de liefde van God (hst. 1:2),
2. wat Hem toekomt (hst. 1:6),
3. de eredienst voor Hem (hst. 1:7),
4. wat betaamt aan de reinheid van Zijn tafel (hst. 1:12),
5. Zijn heiligheid en gerechtigheid (hst. 2:17),
6. hun eigen trouweloosheid (hst. 2:14),
7. een waarachtige bekering (hst. 3:7),
8. de toewijding in de dienst (hst. 3:9),
9. de openlijke opstand tegen God, zonder dat zij het zich bewust zijn (hst. 3:13).

De komst van Christus

Hoofdstuk 3:16-18

Kenmerk van getrouwen

In het eerste gedeelte van dit hoofdstuk hebben we gezien dat God een overblijfsel vormt te midden van de droevige zedelijke toestand van het volk, dat uit de ballingschap teruggekeerd is. Het bestaat uit Levieten die aan de ware dienstknecht van de Heer een voorbeeld nemen (hst. 3:3; 2:5, 6). Dit overblijfsel zal door beproeving gelouterd worden, zoals de smelter het zilver loutert, om de Messias, de Verlosser van Israël te ontvangen bij Zijn komst. Met dit overblijfsel zal de Geest van God ons nu bezighouden, een heerlijk en vertroostend tafereel te midden van zoveel verval! *‘Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste’* (vs. 16). Het kenmerk van dit overblijfsel is ‘de vreze des HEEREN’. In tegenstelling daarmee wordt van het grote geheel van het volk in vers 5 gezegd: *‘maar Mij vrezen zij niet’*. Deze vreze Gods is al het kenmerk van het getrouwe overblijfsel ten tijde van de eerste komst van de Heer. Het is ook het kenmerk van de getuigen van Christus in de tegenwoordige tijd, en zal eveneens gevonden worden bij het overblijfsel van Juda in de laatste dagen. Men predikt dikwijls aan de wereld dat opoffering voor Christus en toewijding aan God de eerste stappen zijn op de christelijke levensweg. Deze overigens

oprechte mensen vergissen zich. Zo moet men niet beginnen. Bovendien brengt men op die manier de mensen op *'dingen die wel een schijn van wijsheid hebben in eigenwillige verering en nederigheid en gestrengheid tegen het lichaam, daaraan geen enkele eer bewijzend tot bevrediging van het vlees'* (Kol. 2:23). Bij zulk onderricht vergeet men, dat *'de vreze des HEEREN het beginsel van wijsheid'* is. We hebben over dit onderwerp al uitvoerig gesproken, maar willen ook nog wijzen op het feit dat de vreze Gods bij de mens gezien wordt in het gezag dat het Woord op zijn geweten heeft. We kunnen God niet behagen als we niet zijn Woord gehoorzamen. Nimmer heeft de godsdienstige belijdenis dit beginsel in de praktijk aanvaard en in onze dagen nog minder dan vroeger. Mensen die deel uitmaken van godsdienstige stelsels stemmen wel toe dat het Woord van God hun verplichtingen oplegt, voor zover deze niet in tegenspraak zijn met hun organisatie. Maar het hart dat de Heer toegewijd is, weet dat Gods oog is op ieder *'die voor Mijn woord beeft'* (Jes. 66:2).

Zekerheid van het geloof

'Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste: De HEERE slaat er acht op en luistert. Er is een gedenboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn naam hoogachten. En zij zullen voor Mij, zegt de HEERE van de legermachten, op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn. Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart die hem dient' (vs. 16, 17). Deze verzen bevatten twee kenmerken van het overblijfsel: het vreest de Heer en het behoort tot hen *'wie Zijn naam hoogachten'*. Zoals men denkt aan de naam van een persoon tijdens zijn afwezigheid. Zo is de toestand

van het overblijfsel van Israël vóór de eerste komst van de Messias. Dat hoort ook onze toestand te zijn terwijl wij zijn tweede komst verwachten. Het geloof komt juist hierin tot uiting, dat het zich hecht aan de afwezige persoon van Christus. Zodra we Hem zullen zien, zal het geloof niet meer nodig zijn. Wanneer wij omringd zijn door dingen die onze volle aandacht opeisen, valt het zwaar en moeilijk de onzichtbare dingen als een werkelijkheid te zien en daarop het oog van het geloof te vestigen. De onzichtbare Christus moet zo'n machtige realiteit voor onze ziel worden, dat in Zijn nabijheid alles wat ons omringt zijn waarde verliest. Daarvoor is het geloof onmisbaar.

Laten we het geloof gebruiken als een oog van de ziel, om Hem dichtbij te zien en om ons met Hem één te voelen. We weten dat wij altijd, hoe zwak we ook zijn, kunnen zeggen: '*U bent met mij*'. Want zijn tegenwoordigheid hangt niet af van de wijze waarop wij die verwerklijken. Toch moeten we haar even goed *voelen* als kennen. De wetenschap dat Hij met ons is, is de bron van onze zekerheid gedurende ons leven op aarde zodat we kunnen zeggen: '*Ik zou geen kwaad vrezen*'. Maar het voelen is iets anders en wordt samengevat in de woorden: '*Uw stok en uw staf, die vertroosten mij*'. Ja, zijn tegenwoordigheid te voelen vervult onze harten met troost en blijdschap.

Soms hebben wij reden tot verootmoediging bij de gedachte aan de geringe blijdschap en gemeenschap waarvan we in ons leven als gelovigen blijk geven. Bedenk dan dat God ons, met het geloof, twee middelen gegeven heeft om te leven in de werkelijkheid van de onzichtbare dingen. Om de hindernissen te boven te komen die ons in de weg staan. Deze beide middelen zijn *het Woord* en *het gebed*. Het

Woord doet ons Christus zien. Het gebed is het middel waardoor wij met Hem in gemeenschap kunnen zijn en van zijn tegenwoordigheid genieten.

Op deze manier zullen we dagelijks groeien in de kennis van zijn persoon gedurende de tijd die ons nog scheidt van de heerlijkheid waarin we Hem zullen zien zoals Hij is. Ondertussen bemoedigt Hij, die onze moeilijkheden en zwakheid zo goed kent, ons en zegt tot ons: *'U hebt kleine kracht'*. Maar dat brengt ons er juist toe om vast te houden aan Zijn Woord en Zijn Naam. Hij roept ons toe: *'Houdt wat u hebt'*, iets anders vraag Ik niet van u. Bedenk ook dat al uw zwakke gedachten aangaande Mij in Mijn boek zijn opgetekend en nooit vergeten zullen worden.

Verwachting

Laten we nu zien wat het kenmerk is van hen die de Heer vrezen: Zij spreken, ieder tot zijn naaste. Het onderwerp dat hen bezighoudt is *de komst van Christus*, de Messias, de Heer die door de profeet is aangekondigd. Want we moeten er aan denken, dat als Maleachi over Christus spreekt, hij uitdrukkelijk Zijn komst voorstelt: *'Plotseling zal naar Zijn tempel komen die HEERE Die u aan het zoeken bent'*; *'Zie, Hij komt'*; *'Wie zal de dag van Zijn komst verdragen?'* (hst. 3:1, 2). De verzen die we nu overdenken spreken ons er van en hoofdstuk 4 is er vol van. *'Hij komt'* is het laatste woord van het Oude Testament; *'Ik kom spoedig'* dat van het nieuwe testament. In dit gedeelte verwachten zij die de Heer vrezen, Zijn komst *in genade*. In hoofdstuk 3:1 wordt Zijn komst *in heerlijkheid* voorgesteld en in hoofdstuk 4 ten slotte

Zijn komst *ten oordeel*. Dat zal plaats hebben als Hij, na zijn komst in genade, wordt verworpen. De profeet gaat natuurlijk stilzwijgend voorbij aan zijn tweede komst voor de gemeente, om de ‘veranderde’ en opgewekte gelovigen tot Zich te nemen. Dat is ‘een verborgenheid’ die onbekend is in het Oude Testament.

De eerste twee hoofdstukken van Lukas geven een heerlijk en fris beeld van de gezindheid van hen die de Heer vrezen op het ogenblik dat de Heer Jezus komen zal, of komt. Maria en Elizabeth spreken er over met elkaar; Zacharia spreekt erover met allen die rondom hem wonen; de herders, onderwezen door de engelen, spreken met elkaar over ‘*de zaak die er is gebeurd*’; Simeon spreekt erover met de ouders die het kind Jezus in de tempel brengen; Anna, de profetes, tot allen die in Jeruzalem de verlossing verwachten. En zo spreken volgens Johannes 1:40-47 ook de discipelen Andreas, Petrus en Nathanaël onder elkaar over de Messias, die Zich zojuist aan hen geopenbaard heeft. Wat een onderwerp van grote blijdschap voor al deze getrouwen: de Verlosser zal komen, de Verlosser komt, de Verlosser *is* gekomen!

En moeten wij, gelovigen die de Heer vrezen en zijn naam eren, niet steeds bereid zijn om er over te spreken wanneer we elkaar ontmoeten?

Is het een vreugde voor ons met elkaar te spreken over de spoedige komst van onze Heer? De vijand probeert op duizenden manieren zulke gesprekken van Gods kinderen te verhinderen. We moeten hem niet toelaten ons de mond te snoeren. Alles wat er in de wereld gebeurt, moet onze harten richten op deze gedachte: Zijn belofte zal spoedig vervuld worden. Het geroep te middernacht heeft weerklonken: Hij komt, Hij staat aan de deur! Misschien zal Hij nog vertoeven; laten

wij er al wachtende onder elkaar over spreken. Want hoe het ook zij, zijn komst is nabij. Het is niet nodig dat we ons inspannen om Hem te verwachten. Het geheim van deze verwachting ligt in het geloof aan het eerste woord van Maleachi: *'Ik heb u liefgehad'*. Als wij zijn liefde hoogachten, zal de verwachting uit onze harten, die met Hem vervuld zijn, overvloeien bij onze gesprekken (Matth. 12:34).

De Heer let op ons

'De HEERE slaat er acht op en luistert'. Dit is een verkwikkende gedachte voor het hart van hen die met elkaar over Hem en zijn aanstaande komst spreken. Hoewel onzichtbaar, is Hij aanwezig, staat Hij bij hen, luistert aandachtig naar hun gesprekken, die duidelijk Zijn oor bereiken. Hij luistert, zelfs als die gesprekken, zoals bij de Emmaüsgangers, met veel onwetendheid gemengd zijn. Die twee hen hebben hun Verlosser verloren en verwachten niets meer. Zij zijn met droefheid overstelpt, maar houden Zijn naam in ere. Zij weten niet dat Hij is opgestaan, toch spreken ze over Hem. En zie... Jezus wandelt bij hen op de weg, Hij stelt belang in deze armen in Israël, die Hem verloren hebben van wie zij konden zeggen: Wat heeft Hij ons lief gehad! Hij opent voor hen de Schriften en hun harten worden brandend in hen. Nadat Hij Zich aan hen heeft geopenbaard, is hun enige behoefte dadelijk naar hun broeders te gaan om hun de blijde boodschap te vertellen. Terwijl zij met elkaar spreken, verschijnt de Heer Zelf in hun midden en opent hun verstand om de Schriften te verstaan. Daarna vaart Hij op naar de hemel terwijl Hij hen zegent. Met blijdschap vervuld keren zij terug naar Jeruzalem om met elkaar te spreken over Hem en over zijn spoedige wederkomst. *'En er is*

een gedenkboek voor zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten'. In dit boek wordt alles opgetekend waarover godvrezende zielen spreken. Zij die Zijn gezag erkennen, tijdens Zijn afwezigheid aan Hem denken en net als Filadelfia zijn naam niet verloochenen. Dit 'gedenkboek' is 'voor zijn aangezicht' geschreven want Hij hecht waarde aan alles wat zij die Hem liefhebben zeggen. Daarvan zal geen woord gemist worden. Hun namen staan eveneens geschreven in dit boek dat Hij Zelf zorgvuldig bewaart. Men weet wel wat een gedenkboek is, het gaat van het ene geslacht op het andere over. Soms zien we hoe bejaarde mensen met ontroerende zorg zo'n gedenkboek bewaren. Met datum en al staan daarin de namen en de gedachten van hen die zij in hun jonge jaren hebben liefgehad. En dan te weten dat de Heer ook zo'n boek heeft en het altijd zal bewaren! Als wij gedurende de korte reis hier beneden Zijn naam niet verloochend en de belofte van Zijn komst bewaard hebben, zal dat nooit vergeten worden. Het gedenkboek van de Heer zal voortdurend voor Zijn aangezicht open blijven liggen in de hemel.

Een bijzondere schat voor God

'En zijn zullen voor Mij ⁵, zegt de HEERE van de legermachten, op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn. Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart, die hem dient' (vs. 17). In de laatste verzen van Maleachi spreekt de Heer tweemaal over *'de dag die Hij maken zal'* (Zie ook hst. 4:3). Psalm 118:24 geeft de betekenis van deze uitdrukking.

---

5 Noot van de vertaler: In de Franse vert. van Darby en in de Rev. Stand. Vers. staat hierachter nog tussengevoegd: 'mijn bijzondere schat'

‘*Dit is de dag die de HEERE gemaakt heeft*’, wordt daar gezegd. Een wonderschone dag, waarop de Christus, de steen die door de bouwlieden versmaad is, tot een hoeksteen is geworden. In deze psalm wordt de openbaring in heerlijkheid van de Heer aan zijn volk al van te voren bezongen. Zonder twijfel wordt in de profeten het oordeel voortdurend voorgesteld als de dag van de Heer: Maleachi zelf spreekt er over (hst. 4:1) als van een dag die *komt*, brandend als een oven.

Maar die dag van oordeel wordt nooit genoemd ‘*de dag die de HEERE maken zal*’. Wat de Heer op die dag brengen zal is niet het oordeel, maar heil, gerechtigheid, vrede, vreugde en heerlijkheid. In de dag die Hij zal maken, zal God zijn geliefde Zoon aan de wereld voorstellen als de ware Melchisedek, de drager van al deze genadegaven.

In die dag, zegt de Heer ‘*zullen zij voor Mij een persoonlijk eigendom zijn*’ (mijn bijzondere schat). Dan zal Hij de getrouwen opeisen als Zijn eigendom, die niemand anders toebehoren. Al de schatten van het ganse heelal behoren Hem toe. In Zijn duizendjarige regering zal het aan allen openbaar worden dat Hij de bezitter is van al deze dingen. Maar Hij zal ook een bijzondere schat bezitten die niet toegankelijk is voor iedereen. Een schat van Hem alleen waarvan Hij alleen de sleutel heeft, die Hij alleen genieten zal. Evenals de persoonlijke schat van oosterse vorsten, die hun kostbaarste juwelen bevat, zal de schat van de Heer bestaan uit hen, die *vroeger* te midden van de algemene ontrouw de Heer vreesden en met elkaar over Hem spraken. De schat bestaat uit hen die Hem hebben verwacht als ‘de Opgang uit de hoogte’ en ook uit hen die Hem *tegenwoordig* verwachten als de blinkende Morgenster. In de dag van Zijn heerlijkheid zullen de

ellendigen van het volk, evenals de zwakke getuigen van nu en de getrouwen te midden van het verval, Hem dierbaar zijn onder al zijn schatten. Zij die het woord van Zijn volharding bewaard en Zijn naam niet verloochend hebben, zullen van deze bijzondere schat deel uitmaken. De synagoge van satan mag deze getrouwen niet erkennen. Hij kent hen en zij die hen eens veracht hebben, zullen in die dag erkennen, dat de Heer hen *heeft liefgehad* (Openb. 3).

Onderscheid tussen de dienstknechten van God en de goddelozen

‘Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart, die hem dient’. Gezegende band, die de betrekking waarin de gelovige tot God staat, dicht nabij komt. De profeet spreekt hier niet meer zoals tevoren, van de relatie waarin de trouwe slaaf staat tot zijn heer, maar over die van een dienstknecht, wiens werkzaamheid voortvloeit uit kinderlijke genegenheid. In de toekomstige duizendjarige heerlijkheid wordt van dezelfde getrouwen gezegd: *‘en zijn slaven zullen Hem dienen, en zij zullen zijn aangezicht zien en zijn naam zal op hun voorhoofden zijn’* (Openb. 22:4). *‘Dan zult u opnieuw het onderscheid zien tussen een rechtvaardige en een goddeloze, tussen wie God dient en wie Hem niet dient’* (vs. 18). Dit ‘u’ wordt niet, zoals we al opgemerkt hebben, gericht tot de getrouwen, tot hen die ‘gespaard’ zullen worden, maar tot diegenen van het volk die ‘de hoogmoedigen gelukkig’ prezen. En tot de goddelozen die God beproeven. Zij zullen tot inkeer komen op de dag dat zij zullen zien, dat het overblijfsel ‘gespaard’ wordt en dat de hoogmoedigen, waar ze jaloers op zijn geweest, de voorwerpen zullen zijn van het oordeel over het opstandige volk. Door het

getuigenis dat de Heer zal geven van hen die Hem gevreesd en zijn komst verwacht hebben, zal een deel van dit weerspannige volk de heiligheid moeten erkennen van de God die zij verloochend hebben. Zij zullen ten slotte het onderscheid zien tussen de dienstknechten van God en de goddelozen.

De Zon van de gerechtigheid zal opgaan

Hoofdstuk 4

Oordelen en genade

In hoofdstuk 3 hebben we het contrast gezien tussen de vreselijke dag van het oordeel en *'de dag die de HEERE maken zal'* (vs. 2 en 17).

In hoofdstuk 4 spreekt de profeet over de dag van de wraak: *'Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten'* (vs. 1). De hoogmoedigen en goddelozen die dit volk, dat onverschillig is voor het kwaad, gelukkig heeft geprezen (hst. 3:15), zullen verteerd worden door de verschijning van de Heer. Ze zullen helemaal uitgeroeid worden zodat er niets van hen zal blijven bestaan.

'Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal' (vs. 2). Ja, voor hen die Zijn Naam vrezen, Zijn gezag erkend en de knie voor Hem gebogen hebben, zal de zon der *gerechtigheid* opgaan. Dat is dezelfde zon

waarvan de vuurgloed de weerspanningen voor eeuwig zal verteren. De gerechtigheid zal voortaan heersen en met haar stralen het Israël van God verlichten. *‘Hij is als het licht van de morgen, wanneer de zon opgaat, een morgen zonder wolken; als de glans na de regen, die groen laat opkomen uit de aarde’* (2 Sam. 23:4). Die de Heer vrezen zullen gedijen *‘als kalveren’* en een leven in overvloed zal hun deel zijn. Zij zullen de nieuwe kudde van Israël vormen, vol jeugd, gezondheid en kracht. Zij zullen het volk van de Heer zijn op *‘die grote en ontzagwekkende dag’*.

‘U zult de goddelozen vertrappen. Voorzeker, stof zullen zij worden onder uw voetzolen op die dag die Ik bereiden zal, zegt de HEERE van de legermachten’ (vs. 3). De getrouwen zullen ook de uitvoerders zijn van de wraak van de Heer over hun onderdrukkers, zoals we eveneens in Zacharia en op andere Schriftplaatsen zien. Dit alles slaat natuurlijk op het joodse overblijfsel, maar ook de verheerlijkte heiligen zullen de Zoon des mensen volgen als Hij uit de hemel zal komen om gericht te oefenen (Openb. 19:11-16).

‘Denk aan de wet van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb op Horeb voor heel Israël, aan de verordeningen en de bepalingen’ (vs. 4). Aan het eind leidt de profeet de gedachten van het volk terug tot het onveranderlijke woord dat God door Mozes heeft bekend gemaakt. Is het niet opmerkelijk, dat het Oude Testament eindigt met Israël er aan te herinneren dat het Woord haar enige behoud is? Het is nuttig dit Woord ook in onze dagen te verkondigen. En dat te meer omdat er nu geen sprake meer is van de wet, maar van de genade. Als de mens het woord van de genade niet bedenkt, is hij niet te verontschuldigen. Wat ons gelovigen betreft, laten wij het Woord

van God als een kostbare schat bewaren in zijn geheel, zoals God het ons gegeven heeft. Satan ontruikt het aan de godsdienstige wereld stuk voor stuk. De dag zal komen dat zijn handen hun niets meer daarvan zal laten overhouden. Laten wij ons vasthouden aan wat we van het begin af gehoord hebben: het geloof eens aan de heiligen overgeleverd. Laten we ons daarop opbouwen en ons geen jota laten ontroven. Het Woord is onze gids, naar de woorden van, de apostel: *‘En nu draag ik u op aan God en aan het woord van zijn genade, die machtig is op te bouwen en het erfdeel te geven onder alle geheiligden’* (Hand. 20:32). Laten we dikwijls Psalm 119 overdenken, die ons het Woord voorstelt als de schuilplaats, als de bemoediging, de gids van de getrouwe, als een steun te midden van het steeds groeiende verval. Gods Woord is ‘de waarheid’ en al het andere is leugen. Het doet ons Christus kennen, Zijn gezegende persoon, Zijn werk met al de heerlijke gevolgen ervan.

De vreze des HEEREN wordt, zoals we gezien hebben, gekenmerkt door de gehechtheid aan Zijn Woord. *‘Zij hebben uw woord bewaard’*, zegt de Heer Jezus tot de Vader als Hij over zijn geliefde discipelen spreekt (Joh. 17:6).

Aankondiging van de komst van Elia

‘Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag’ (vs. 5). Hier wordt niet gesproken van Johannes de dooper, zoals in het begin van hoofdstuk 3. *Indien* het volk had willen aannemen wat Jezus tegen hun zegt, *was* Johannes de Elia geweest die komen zou (Matth. 11:14; Mark. 9:11-13). En

de Heer der heerlijkheid zou dan zijn koninkrijk opgericht hebben. Maar Johannes de dooper is verworpen, evenals zijn Meester van wie hij de voorloper is. Zo blijft er nu voortaan voor het volk niet anders over dan *'de dag van de HEERE, die grote en ontzagwekkende dag'*. Maar de genade van God kondigt door de profeet de zending van een andere Elia aan, die voor de Heer een nieuw volk bijeenvergaderen zal. Als Johannes de dooper aangenomen was, zou de zending van deze tweede Elia niet nodig geweest zijn. Nu hij echter als gevolg van de ontrouw van het volk niet aangenomen is, zal Elia wederkomen om de komst van de Heer ten oordeel aan te kondigen met: *'zijn wan is in zijn hand en Hij zal zijn dorsvloer door en door zuiveren'* (Matth. 3:12). In Openbaring 11:4-6 heeft één van de twee getuigen het karakter van Elia en de andere dat van Mozes. Wat mij betreft denk ik niet aan een persoonlijke verschijning van Elia, die eens zonder te sterven in de hemel is opgenomen. Ik geloof dat hij in geestelijke zin terugkomt, d.w.z. dat een man hem zal vertegenwoordigen in de kracht van de Heilige Geest. *'Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan'* (vs. 6). De dienst van deze nieuwe Elia zal tot gevolg hebben dat in Israël de door God verordende betrekkingen weer hersteld worden op de manier zoals zij altijd bewaard hadden moeten blijven. De liefde aan kinderen verschuldigd, de gehoorzaamheid verschuldigd tegenover de ouders, zullen opnieuw gevonden worden en zo zal de vloek van het land Israël worden afgewend.

Laten we bij het beëindigen van onze beschouwing met de grootste zorg deze gedachte bewaren, dat het boek van Maleachi tot onze harten en gewetens spreekt. Om ons op te wekken de Heer te vrezen,

aan Hem te denken, Hem te verwachten door over Hem met elkaar te spreken en zijn Woord trouw te bewaren!

Ieder ogenblik kan onze Heiland, de blinkende Morgenster, verschijnen om ons tot Zich in de heerlijkheid op te nemen!